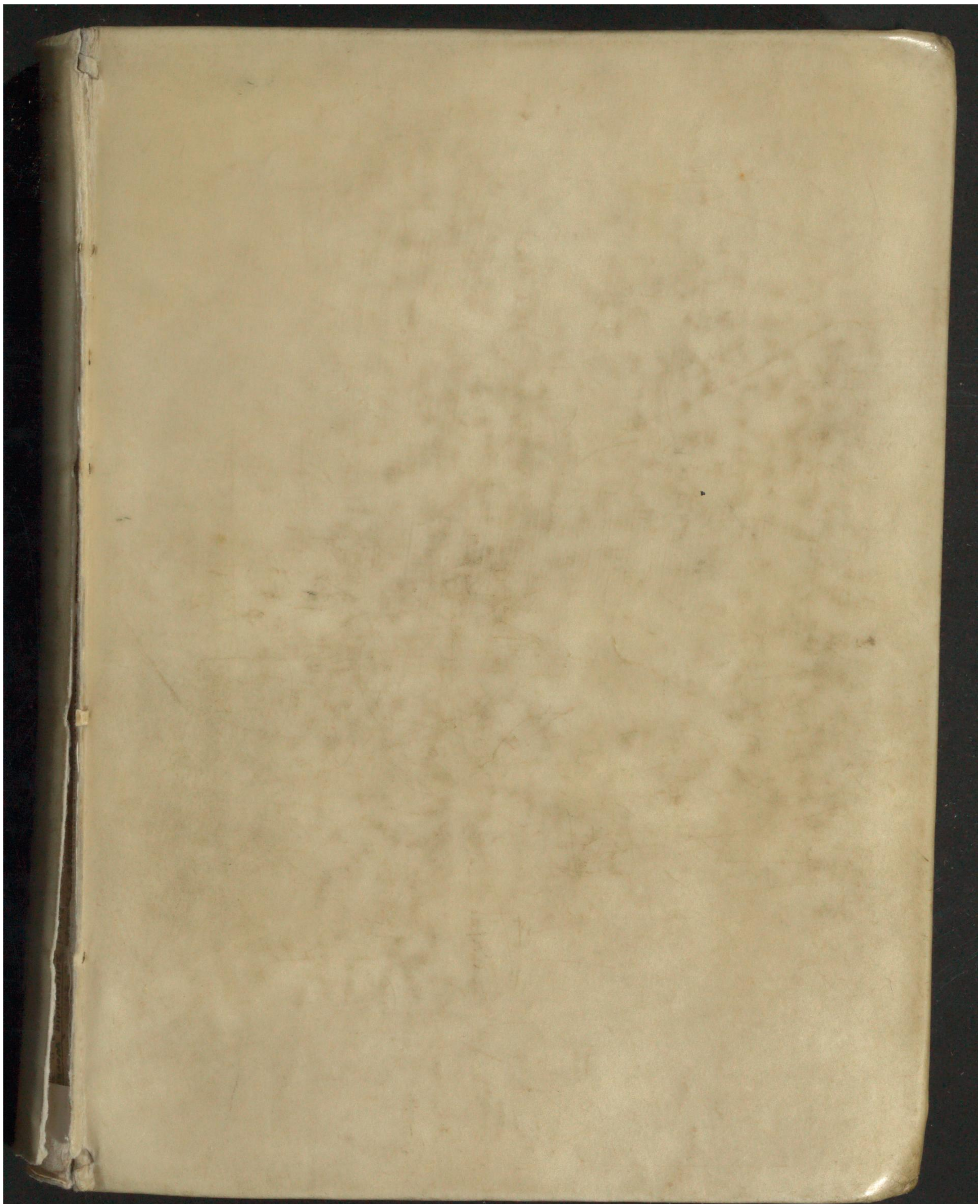
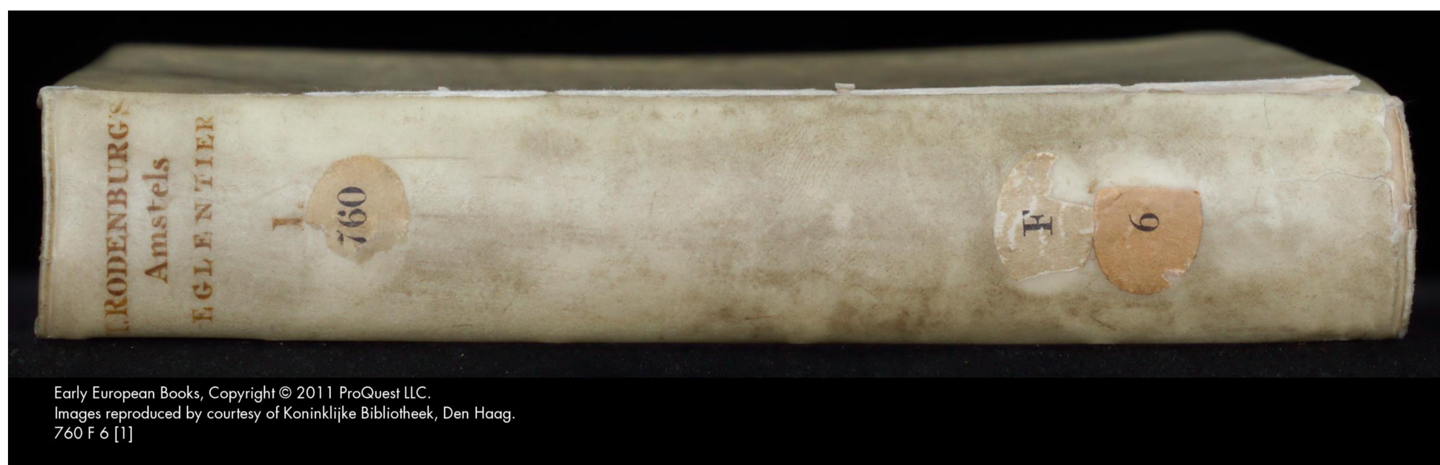
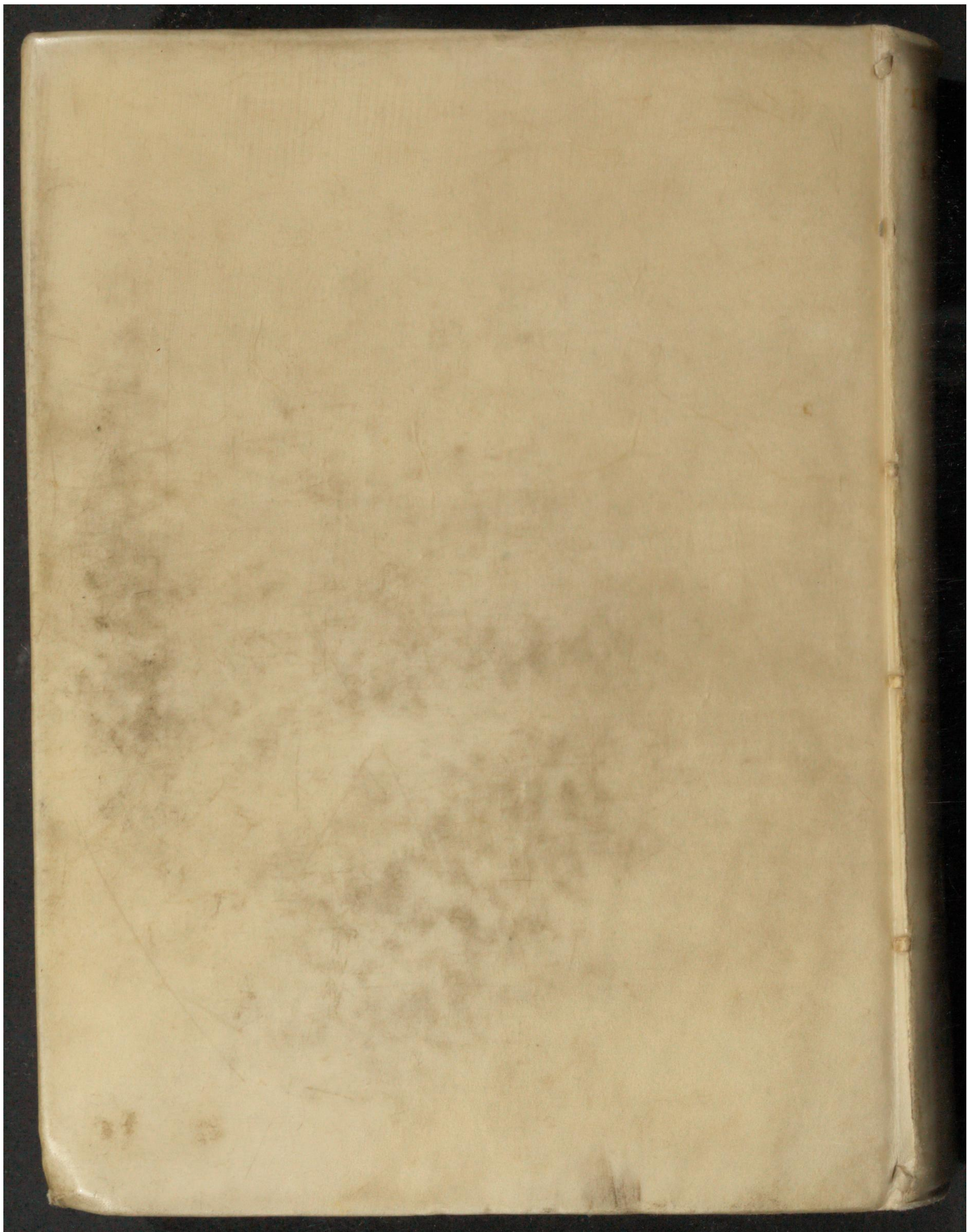

RODENBURG'S
Amstels
EGLENTIER
I.
760
F
6

Hertoginne
CELIA
En Grave
PROSPERO
Bly-eynde-spel.

Nobilitas sola est atque unica virtus.

t'AMSTERD

Voor Jacob Pietersz. Wachter/Boeckverkooper
wonende op den Dam/ inde Jonge Wachter,
ANNO M. DC. XVII.

4

'T BOEK
Aen d'Erentfeſte in deughd-uytmuntende
IOHAN BETSEN RODENBVRG.

E gheſchiedeniſſe van verleden tijden leeren ons,hoe verburgentlik de voorzichten des Hemels werken door zeltzame middelen, om de heylige beſluytings noodzakelikheid, t' onzer goede, en t' zijnder eere te volbrenghen. De menſchen waenen vaeken dat hun rampen en verdrietige ongenuchten ongelukken zijn, vermits de menſchelike vermomde blindheid onmogelik is te doorgronden de heylige verburgẽ voorſichticheidẽ Godes: ongetwijffelt behoortmen dan rekkelik te gevoelen datter niets by ghevalle, maer alles door die goeden, al-mogenden, al-wetende, en al-bcheerſchende God werdt geſchikt en geſtuurt,en geen gelaeten redelik vernuft zich behoort te laten verdrieten zijn wereldſche ongenuchten, maer alles te duyden een toebeſtemtheid te wezen zijns zorg-drager. God.Om vã deeze materie godzalichlik te handelen, behoeftmen geen nieuwe voorbeelden, vermits de Schriftuurens heylighe letteren ons zulkx overvloedich genoech voorſtellen: waer wy zien hoe Godvreezentlik de God-lievende herten zich gelaeten kunnen ſtellen na de heylige wille huns Scheppers; (ghelijk V. E. noch onlangs verleden ſtichtelik in t' zamenſpraek hielt met myn Rymert,leeſende de willige buygzaemheid van *Abraham* in de gebode-offerhande zijns lieve Zoons *Izak:* zeer kunſtelik en onberiſpelik wel gerijmt door die waerden Godvreeſende, en ſtichtelik-kunſt-lievende *Iooſt van de Vondel*, wiens werken by alle gezonde oordelaers lof waerdich gheacht moeten werden, vermids hy zijn rymerijen beſteed in godzalighe ſtoffen,

en de Rijm-kunſt niet ont-eert noch verquiſt in wiſpeltuur'ghe veerſkens,) mijn Rymert onnoodich was deſe waerachtighe geſchiedeniſſe veur te nemen, doch vermids de geneughelike handelinge niet onſtichtich zijn, maer vermakelijk ons leeren, ben ick in't licht geraekt, en geen waerdiger beſchut-Heer kunnen verkieſen als V. E. wel wenſchende u met treffelijker materie te becommeren, doch zal eer niet lange gheſchieden, dat ik u uwen *Lazar* zal op-offeren: wilt midler tijd waerden, en van yder-wel-ghelieſden RODENBURGH deſe regelkens beſchaduwen met V. E. heuſche en aengheboren lievende ghenegentheid tot de Rymkunſt, en my Rymert zal biddende blijven voor V. E. welvaert, en behoedinge des Almachtigen. In Amſterdam den 30. Iunij 1617.

Chi ſara ſara.

't Spels-Inhoud.

Ertoginne Celia lievende de Grave Prospero, die heur weer-liefde lang verzocht hadde/ werden zeer ernst'lik vervolght door de Prins Aristip, Zoon van de Koning van Spaengien: niet tegenstaende dat zijn Majestept huwelijk verzocht en besloten hadde van zijn zoon de Prins/ en de Princes van Vrankrijk. De Prins jalours wesende van de liefde tusschen de Grave Prospero, en d'Hertoginne Celia, verbied de Graef het Hof/ willende dat hy zoude vertrecken na zijn Graefschap: de Graef daer van misnoegende/ geraekt hand-gebaer met de Prins/ waer over hy hem uyt het Hof begaf. De Prins bemerckende dat hy Celia niet kost winnen/ en inbeelding hebbende dat hy heur te eerder zoude doen wantrouwen/ gaf uyt de Grave gevanghen te wezen: niet teghenstaende de Grave in molenaers kleding dagelijkx by heur quam/ en om minder afterdocht te veroorzaken van vermoeding/ vermits de Prins wacht ghestelt hadd' om weten wien Celia te woorde stond/ viel d'Hertoginne de Koning te voet/ verzoeckende de Grave in vryheid gestelt mocht werden. Zijn Mat. ziende de schoonheid van Celia, verliefden op heur/ en zonde terstond na de gevangenis om de Grave t'ontslaen/ meenende daer door Celia te bekomen tot zijn wille/ twelk de Prins verstaende/ vaynsde dat de Graef ghedood was; welke tijding komende aen de Koning/ vertoornden zo zeer/ dat hy de Prins banden/ en onterfden van zijn Kroon/ dies de Prins landewaert doolden. De Koning niet anders wetende of de Graef was overleden/ en de Prins gebannen zijnde/ verzocht de Hertoginne ten huwelik: zy (om geen quaet vermoeden te gheven/) onderhiel hem bevaynsdelijk in liefde. Midler tijd stelden zich de Grave Prospero in dienste van Leridano, die welke Meester was van een Rozen-water-Molen/ toebehoorende de Hertoginne Celia, on-

der welken dek-mantel hy daeglijkx meel in 't Hof van Celia brocht / niemand anders vermoedende / als dat hy een molenaer was ghenaemt / Martijn. 't Gebeurden naderhand dat de Prins te landwaert doolende / gemoeten by de molen de Grave Prospero in molenaers kleding / zo dat hy hem onbekent was / alhoewel Prospero de Prince kenden; en de Prins verstaende dat dese molenaers knecht / wesende Prospero, daghelijkx in 't Hof van Celia quam / verzocht dat hy in molenaers kledingh daer ook mocht komen / om d'Hertoginne Celia te spreken / 'twelk Prospero hem ook te weege brocht: inzicht hebbende dat hy hier door zijn voornemen zoude kunnen te wege brenghen / om de Prins vastelik te doen gelooven dat Celia hem in geender wijse eenige liefde was dragende / 't welk ook zo geschiede. Midler tijd quam de Princesse van Vrankrijk / om te huwen met de Prins Aristip', de welke doen mede molenaers knecht was beneven Martijn, wezende de Grave Prospero: doch zonder dat de Prins de Grave Prospero kenden. De Koning gemoet de Princesse van Vrankrijk etlijke mijlen van 't Hof / en zijn Ma$^{t.}$ weetende dat de Hertoginne Celia doe ter tijd op de molen was / alzo Leridano heur had gebeden om heur te ver-eeren met heur by-wezen op het huwen van zijn dochter Laura, vonde oorzaek om met de Princesse van Vrankrijk zich op de molen wat te ververschen / alleenlijk om de Hertoginne Celia daer te zien. Eyndelijk Celia verkleet heur in boerinne-molenaerinne kleding / verzellende de Bruyt Laura beneven de Grave Prospero in molenaers kleding / ende ook de Prins in zodanich habijt / beneven alle de andere Bruylofts-luyden: en de Prins ziende de Princesse van Vrankrijk / verlieft op heur / verlatende de passie tot Celia. Celia ontdekt heur / desgelijkx ook de Grave Prospero, wel tot groote verwondering van den Koning / niet wetende dat de Prins daer was / maer vast gheloovende dat Prospero dood was: ende ziende hoe vreemd den Hemel alles hadde geschikt / laet Celia met Prospero huwen / en celebreert het huwelijk met de Prins en Princesse.

AEN

AEN DE
RYMERT.

DE *schromp'le schrale* TYD, *de vinder aller dingen,*
Brengt (g'lijck d' Egypsche Nyl) *veel wonders aenden dach,*
Ia in een oogen-blick, zo Livius *zeggen mach,*
Zietmen in grooten staet zeldzame v'randeringhen.

Kloeck-Rymer *waer men hoort uw zoete veersen zingen,*
Groet d' Amstel-maeghden Rey *u, met een lieve lach.*
't Scheep-rijcke Schelde *roemt datz' eerst uw traentjens zach,*
Maer dijn leer'lick gedicht behaeght my zonderlingen.

Prosper' *en* Celia *door 't Hemelsche voorzicht,*
Bekomen haere wensch, hoe vreemd en duyster dicht
Ramp 'tmenschelijck onheyl met snoode zorgh bekroost,

*d'*Al-schikker *schickt en stiert een ongezien geval,*
Zo na zyn heyl'gen wil, dat alles in hem al
Ons Heyl, g'luck, vreucht bestaet en d' heughelike troost.

Blijft Volstandigh.

PERSONAGIEN.

Hertoginne Celia.
Theodora, *heur ſtaet Ioffrou.*
Grave Proſpero.
Arcelo. } *2. Dienaers.*
Gallo. }
Ariſtippus, *Prince van Spangien.*
Valerio, *de Princens Camerling.*
Koning *van Spangien.*
Rufino, *Edelman.*
Pagie.
Molimpo. } *molenaers knechts.*
Millido. }
Leridano, *meeſter-molenaer.*
Laura, *Leridaenos Dochter.*
Princeſſe *van Vrankrijk.*
Alberto, *heur Hofmeeſter.*

Het Toonneel is Florença en Arcadia.

Hertoginne
CELIA
En Grave
PROSPERO
Bly-eynde-Spel.

EERSTE BEDRIIF.

D' Hertoginne Celia.

E neyghing mijnes herts stelt zulke strickte wetten
Die mijn vry-will'ge wil keurs-wiss-ling kan beletten:
Gegrond-paeld is mijn liefd' / onbreek'lik is mijn trouw'/
In spijt van Aristip zo werd' ik Prosp'ros Vrouw';
De Prins waend dat ik oog op zijne Prinsens staten
En dat ik door staet-gierheyd Prosp'ro zoud verlaten:
De Prince is verdoold. 't schijnt dat ik my verlaeg
Mits ik als Hertogin de Grave liefde draeg/
En werd van Hertogin in tijtel maer Graefinne;
Mijn hoogheid ik verneer/ doch daer door ik weer winne
De wenschen mijnes herts/ die ik veel meerder acht
Als of ik tot Princes waer door de Prins ghebracht.
D' uytwendelike hoogheid gheeft ten deel ghenoeghen/
Maer gheen ghelijcheid als een-zielich zielen voeghen
Te zaem in keur'ghe grif: Want gh' lijk de Hemels kracht
Ver obertreft de doent van tijtelike macht/
Zo overheerscht de gheests ghenoeging alle hoogheid
Vermits 't een in ons ziel/ en 't ander in het oog leid:
Hier in de oude spreuk recht grondelik bestaet
Dat ons ghenoeghen boven alle rijkdom gaet.
" Zeer wel verstae ik dat een yder b' hoort te trachten
" Om t' echten tot vermeerd ring zijnes eers ghestachte/
" 't Welck uyt de mans stam spruyt/ en uyt de vrouwens niet
" Zo dat de vrouwe dool zo z' op heur minder ziet.

De man heeft eelder aert / hoe laeg 's vrouw's staet mach wesen
Zo werd heur eere na de mannens eer gherezen.
Alfonso / Coning / zeyden als zijn zoon verzocht
Om met een herderin in echt te zijn verknocht
(Waer 't rijck gansch teghen was) wilt u twist-reed'nen staken
„ De döffer kan het duyfken reyn en zuyver maken.
Nu schijnt het gh'lijk of ik mijn waerde gans vergheet
Mits ik mijn liefde op Graef Prosp'ro heb besteed /
En in de echt verzaem met een niet mijns ghelijke
Ja Aristip veracht: de Prince deses rijke:
Waer om? is hy gheen Graef? en genereus in moed
Hooghmoedich / en manhaftich / treffelik van bloed.
Om van een Grave tot veel hogher staet te rijzen?
„ Men mach verwachten veel van kloeke liens en wijzen.
Alwaer de Graef gheen Graef / al hoeden hy het Veed /
Zo waer ik om zyn Vrou te wezen noch ghereed.
Zyn vloxken ik met hem geneughelik zoud' leden /
Wat isser meerder heyl als 't hert dat is te vreden?
Wat is het schijn-luk-Hof? is 't meer als slaverny?
Een prachtige zottin / steets woelich / zelden bly?
Een heuselike mom / een eerelik ghebedel?
Het bedeld al / hoe hoogh 't zy edel of on-edel.

Grave Prospero.

Celia. Ha Prospero! Prospero. Mijn lief / me vrou / hier dus alleen?
Celia. Neen lief / met u verzeld / en dat met groote reen.
Als vooghd-heer mijns ghedacht. Hebt ghy de Prins gesproken?
Prospero. Noch niet. Cel. Hoe dat? Pros. Het heeft my aen de tijd gebroken /
Doch gae nu na de Prins. Celia. Wat is 't dat hy begeert?
Prospero. Helaes / me vrou / 'k en weet. Celia. De tijd ons alles leert.
Prospero. 'k Acht 't is zijn oude ziekt / en quellings jalouzijen.
Celia. Voor al zo moet ghy nu voorzichtelike mijden
Ghy hem niet meer versteurt / de Prins is haest geraekt.
Prospero. Me vrou / ik gae vermits bestemde uur ghenaekt.
Celia. Den Hemel u behoed. Prospero. Met u verlof mijn waerde.
Celia. Ha Prospero! Pros. Mijn hert. Celia. Mijn glori deses aerde.
De uur als mijn ghezicht uw lieve lonk gebreekt
Het af-zijn van mijn hert met vinn'ge vlymen steekt /
Vaerd wel mijn waerde Graef. Pros. Vaerd wel mijn Hertoginne.
De liefde die ik in dees ed'le vrou bevinne
Maekt van de Graef een slaef / ha hoog geboren vrou!
Het luk is my dat ghy de Grave zijt getrou.
De Prince is jalours / en jalousy kan werken
Veel vreemds / dus moet ik op de Prinsens handen merken /
Die 't leven my misgunt / dies wil ik gaen verzeld
Met yemand die belet zijn trotzich-dul-ghewelt /

Want

„ Want Prinsen vaeken hun moed-wil heersch'lik betoonen
„ En waenen al hun doent door heersching te verschoonen.

Twee Dienaers.

Prospero. Ziet dat ghy op mijn past. 1. Dien. Van u wy niet en wijken.
2. Diena. Want onse trouheid/ Heer/ in alles nu zal blijken.
Prospero. Bevind ghy my in nood doet dan g'lijk ik verwacht/
1. Dienaer De plicht van dienstbaerheid in nood heur trouheid wracht.

Aristippus, en Valerio.

Prospero. Uw Dienaer zeyden my uw hoogheid hier te vinnen.
Aristip. Ontstelt/ vergramd'/ en in versteurnis mijnes zinnen.
Prospero. Met wien mijn Heer? Aristip. Met u/ ghy valschen onderdaen/
Verradery ghy pleeght met Celia/ uw bestaen
Gansch vol bevainstheid is. Pros. In my verraderije?
Verzierselen van hem die aen uw Hoogheids zije
Onwaerdelike plaetst'. Valer. Hoe? acht ghy my de man?
Prospero. Uw schuldige gemoed u zelfs beschulden kan.
Doch aen uw voeten/ Heer/ ik plichtelike buyge;
Laet dese plaetse zelfs mijn schuld of onschuld tuygen.
Nopt ik gedachte had om aen de Hertogin/
Me vrouwe Celia/ de minste tocht van min
t' Ondecken/ want ik niet mijn meening kost uytbreken
Zo ik met d' Hertogin nopt heymelik mocht spreken.
Aristip. Zy kan ontkennen niet 't geen schrift'lik is geschied/
'k Gelooft/ Heer Graef/ 'k gelooft/ al en bekent ghy niet.
Dus Grave 't zy hoe 't zy/ mijn jalousije steygert
In mistrous hoogste top. 'k en wil niet dat ghy weygert
Te stellen my gerust/ 't vermoeden my bestrijd/
Of houd gewislik dat ghy zijt uw leven quijt.
Prospero. Wat wilt ghy dat ik na de Hertogin niet taele?
Uw hoogheid mach gebien/ 'k zal in 't gebod niet faelen.
Aristip. Neen Graef dat 's niet genoech. Pros. Zegt my dan uw begeert.
Aristip. 'k Wil dat ghy zonder toeven na uw Graefschap keert/
Mijns Vaders hof verlaet. Pros. Hoe Prins? wilt ghy de wetten
Mijns blijven/ hier of niet/ na uwe wille zetten?
Uw hoogheid 't niet vermach/ 't waer moed-wil en geweld:
Dat mijn graeflike staet tot hoger werd gestelt
Vermoogt ghy Prince wel/ maer bannen en uytlanden
Geloof ik niet bestaet in uwe hoogheids handen/
De redenen mijns zijd' verzek'rent my gewis/
Vermits uw hoogheid noch geen wetlik Coning is/
Ontgeeft u dese trots. Aristip. Te stout is u vermeten/
'k Wil ghy het hof verlaet/ doet 't geen ik heb geheeten/
Verrader/ drogh/ ghy fielt: vertrekt/ en dat 's voor 't laest.
Prospero. Waerd' ghy geen Konings zoon 'k antwoorden u wel haest/
'k Weet wien uw hoogheid is/ en 't doet mijn toren breken/
Om uw onreden niet met redenen te wreken/

Dan waert ghy my ghelijk by d'Hemel ik u zweer.
Aristip. Wat zoud' ghy Grave doen? Prospe. Verdedighen myn eer.
Aristip. Uw' eer bevapnsden schalck? Neemt my voor uws ghelijke
Zo vind' ghy noch een man die voor gheen man zal wijken.
Prospero. Veel hebben dese naem/ en Vrouwen zyn z' int hert.
Aristip. 't Schijnd dees vermeet'len dwaes my stoutelijke tert/
Ik acht u myns ghelijk/ en niet uw' Prins en Heere.
Prospero. Zo stel ik my rechtvaerdich in myn eers verweere.
Wat zegt ghy dat ik ben verrader/ fielt/ of droch?
Aristip. Het gheen ik heb ghezeyd dat zeg ick/ Grave/ noch.
Prospero. Bestemt de plaetse dan/ dees handschoen ik u gheve.
Aristip. Bestemmen fielt? terstont ik u beneme 't leven!
Prospero. Ha ghy Tyran. 1. Die. Tyran. Arestip. De Prinse uwes rijk!
2. Diena. Ghy hebt verklaert te zyn de Grave zijns ghelijk.
Valerio. Uw' Hoogheid heeft dit zelven op uw' hals gaen halen.
Aristip. Ik zweer u Graef ghy zult de moed-wil fluex betalen.

De Hertoginne Celia, en Theodora.

Celia. Ha! Prince wat ghevecht? wat let uw' Hoogheid Heer/
Aen d'Hertoginnens deur met u ghebloot gheweer?
Hoe? schratst ghy het ghesteent? Prins. Ha! Celia de steenen
Die onghevoelich zijn ghevoelen wel het weenen
En klaghen deses Prins/ d'wyl uw verherde hert
Afkeerelijck behoort de knaging mines smert.
Celia. Verg'lijckinghen zyn valsch/ en meest in dien beminnen.
Prins. Om dat zy gheen ghelyckheid in hun liefde vinnen.
Celia. Ghelijckt ghy my by steen? u zelven ghy misdoet.
Prins. Ik vind' helaes! versteent uw Vrouwelijck ghemoed.
Ik off'r' u op myn hert/ myn wesen/ en myn ziele/
En booghzaemlijck ick steets voor uwe autaer kniele/
En zonder dat ick vinde een'ghe liefds beweeg/
Is uw hert dies niet hardt/ en van weerliefde leeg?
Versteent/ verkleumt/ gherotst/ gans woestich/ en afkeerlijck
En laet een Prinsens Lent verwelcken al te deerlijck.
„ Ha Celia! als ick dees steenen schratsten hier/
„ En met dit lemmers stael uyt zwinghden 's hertens vier/
„ D'eenzieligheids gheweldt ghemoeten in hun krachten:
„ Met reden zegg' ick dat de liefde dese machten
„ In 't reed'lik niet en pleeght. Want waer de liefd eens huyst
„ Gheen tweede weer vonck gheeft hoe zeer de lievert kruyst/
„ En schratst met bedel stof/ met smeeckinghs zoete woorden
„ G'lyck of uw herten gansch gheen vlayinghs kruyzing hoorden.
Celia. Hoe Prince? na ghy spreeckt kan 't uw gheen liefde zyn?
Prins. Wat dan? Celia Een razerny. Prins Vermits de wreede pyn
My razen doet/ om dat onvruchtbaer zyn myn beden.
Celia. 't Gheweldt vermach gansch niet/ maer veel de lieve reden/

Dwangh-

„ Dwing-lievers zelden spoen. Is die ghy lieft zo gh'reed
Niet in weer-liefd' als ghy/ waent ghy men daer door weet
't Ghehepme heurs beslupt? door tÿds voorbeeldt wy vonnen
Dat Cesar nopt ten eersten 't hooghste heeft ghewonnen/
De liefd' vereyscht vervolgh? Prins. Als hoope werdt ghevoed.
Celia. Mishopen niemandt kan ten zy 't zyn wantrouw' doet.
Prins. Die beyd' verzellen my/ mits ick weet ghy geneghen/
En keurelÿcke zyt. Celia Ghy spreeckt u zelven teghen.
Prins. 'k Weet Celia ghy my ghelÿck een Prinse acht/
Maer laey! alderminst geplaetst in uw gedacht/
't Is eene die ghy weet. Celia Een Prins ghelÿck myn Heere?
Prins. Gheen Prins/ maer d'Hertoginne acht hem noch veel meere.
Celia. Wien ist? Prin. Graef Prospero. Celi. De Graef? dat niet glooft.
Prins. 't Is niemandt als de Graef die my myn heyl ontrooft.
Celia. Uw hoogheid my misdoet van hem jalours te wesen.
Prins. Ha! dat de sterren myns gheluck zo hooghe resen.
Celia. Hoe? zoud ick lieven dezen loomert/ laf/ en dwaes?
Prins. Het gheen men hert'lÿckst' liefdt verachtmen wel/ helaes!
Celia. Verachten 't gheen men lieft/ waer teghen ons natuure.
Prins. Me vrouwe 't zy hoe 't zy de sterre myns luck-uure
Schÿnt gunstlik nu verschÿnt/ want zynder hertens leet
De Graef vertrocken is. Celia. Waer heene? Prins Laes/ 'k en weet.
Celia. Op me! Prins. Hy is van hier/ en heeft een reys op handen.
Celia. Ist verre Prins? Prins 't Moet zyn want gaet uyt onse landen/
Doch houdt het voor gheheym. Celia. Zo keert hy niet weer om.
Prins. Me Vrouwe vraeght niet meer/ acht my in 't antwoort stom/
Maer laet het lieve licht 't gheen hy lang heeft ghenoten/
't Welck dees verschoven Prins zo deerlÿck heeft verdroten
Nu gh'nieten dien u lieft. Celia. En nu ghy zeker zyt/
Want lief ick hem/ nu zal het af-zyn/ en de tyd
Uw jalousy gheheel en d'afterdocht verkrachten.
Prins. Zo ghy de Graef niet ziet int voorbeeldt uws ghedachten.
Celia. Noch heersch uw jalousy. Prins. Bedroefdelÿck/ en wreed/
Doch door 't af-zyn de Vrouwe vaeck heur liefd vergheet.
Ha valschen graef. Cel. Waer heen? Pri. Me vrou ik moet vertrecken
Myn lang vertoeven hier moght myn t'oneere strecken.
Celia. Onteert myn by-zyn u? Prins. Valerio/ myn Paert.
Valerio. 't Is reed'. Celia. Gaet Prinse/ gaet/ want ick acht u niet waerd
Met my verzelt te zyn. de Graef is my ontooghen.
Theodor. Wat vreest me Vrouw? Celia. De dood ziet Celia voor ooghen.
Ghy weet niet 't gheen ick weet/ want heden zalt gheschien
Dat ghy Lucretiaes treurs-eynd in my zult zien.
Theodor. Wat ist Me vrouw? Celia. Helaes/ helaes/ ick ben verlooren/
Want heden is de val myns hooghste ramp ghebooren/
Ghenieticht is de hoop mÿns aenghenaemste luck/
Waerom ist dat ick 't hert niet uyt dees boezem ruck?

Theodor. Inbeeldinghen/ me Vrouw'/ u wel bedrieghen moghen.
Celia. Ach neen! ik zie dat all' myn g'lukken my ontvloghen.
Theodor. Waerom? Celia. Ik zach de Prins/ en Grave handtghevaer/
En daed'lik als ik zach myn Graeve in gevaer
Myn hert vlogh na zyn ziel om hun gevecht te slissen/
Maer/ lacy/ als ik quam most ik myn waerde missen/
Vermits hy was ghevlught/ en vond' de Prins alleen/
Dit 's d' oorzaek Theodoor myns klaeghen en gheween.
Theodor. Het zwaertst /voorbeeldt u eerst/de Graef zal zich wel hoeden.
Celia. Dewijl ick 't hert versmoor door tranens bracke vloeden.
Ach vloeden! wiens herts tocht uyt myn ziels borne vliet/
Mits dat de kribb'ghe ramp voor-boodschapt myn verdriet/
Vernielt/ vermorst/ verwurght/ de gunst myns hoopens smeken/
Vervormd deez' oogens licht in laeuwe brakke beken.
Wiens stryvende ghestroom d'een d'anders voorvloed' steelt
Om beelden af het beeld myns waerde Gravens beeldt.
Mits in myn zielens kluys gheen oog-mik is te vinden
Als Prospero/ myn Af-god/ Herts-heer/en beminden/
Wiens af-zyns-droeve-taning Celia verniéld:
Ha liefde! ziet hoe deze Hertoginne knield
Voor 't Hemelik autaer/ en bedeld om meedoghen
Doch al 't gesmeek en heeft/ helaes! gansch geen vermoghen
Om doen verwisſen 't geen 't Orakels raed besluyt
Vermits ghebedens vlucht op uw voorschik weer-stuyt.
Ach Celia geboeyd/ gereekst aen slavernye/
Vw herte werd verniéld door liefdens tyrannije:
Fy liefde/ fy Tyran die ziels graegt zo verwerdt/
Struyk-rooft/ vermoord/ beklemt een Hertoginnens hert
Door voorberaed verkies/ waerom liet ghy verkiesen?
Liet ghy verkiesen om de keure te verliesen?
Verlies ik keur/ o liefd'/ zo ik myn keure mis
Ontwezent blijf ik gh'lykeen.zielloos risse is/
Een schim een schaduws niet/ een romp vol spokerije
Door 't woelende geswarm myns zinnens razernye.
Gherabraekt blijft het wezen dezes Hertogin/
En moogh'lik antwoord ghy ik my te heftich bin
Aen 't zinnelik verkies / en 't zijn uw eyghen werken/
Hier uyt zo machmen uwe wreede aerd bemerken/
Wat zyt ghy liefde doch? een kies-koors vreemde gril/
Die 't gheen hy mach versoeyt/ en 't onverkrijchbaer wil.
Doch liefde doet uw vinnichst 'k schrik niet voor uw dart'len/
Tefeller dat ghy doet myn hert en ziele mart'len
In yselyke warringh eens benaude gheest/
Ik koev'ring in myn liefd en lieve aldermeest.
Alwaert ik 't overblijffsel van myn after-daghen
Verslijten zoude in ellende mynes klaghen

En in

En in verwoeſte ramp hier zwerven op de aerd/
Zo acht ik Proſp'ros waerde noch meer quellen waerd.
En nimmer zal ik all' myn paſſy teghen ſtrÿden/
Niet recht en lieft zy die om lieft 't niet al ken lyden.
De glorys ſtrÿt die werd triumphelikſt' gekroont/
Die inde zwaerſte ramp de meeſte moed betoont.
Dus liefde waent niet dat myn ooghen ramp uyt wat'ren/
't Zyn vlieten uyt de vreughde mynes hertens ſchat'ren.
Myn zuchten waend'' ghy dat zyn zuchten mynes pyn/
En 't zyn de vreughdens galmten die in 't herte zyn.

De Grave Proſpero.

Graef. Ha Celia! Celia. Myn hert. hoe komt ghy dus verbaeſt?
Graef. Vermits myn hert en geeſt onmatelyke raeſt.
Celia. Meer moedicheid en kunt ghy/ lief / my niet bewÿſen
Als dat ghy hier nu komt/ het ſchÿnt myn hayren ryſen
Door ſchrikking/ want de Prins terſtont eerſt van my gaet.
Graef. Ghy weet zyn jalouſy. Celia. Ik weet dat hy u haet.
Wat was de oorzaek/ lief/ van 't gheen u is ervaren?
Graef. Vermits de Prinſes woorden onverdraeg'lik waren.
Celia. En koſt de liefd' tot my uw tooren temmen niet?
Graef. 't Gheen liefde my ghebood/de eere my ontried.
Celia. Nu is de Prins ghebeſt/ wat zal't nu zyn in 't ende?
Graef. 't Is my ghenoech de Prins myn moedigheide kende.
Celia. En moedeloos my laet door 't derven uw's ghezicht.
Graef. Een Prins die haeſt verſteurt bezadicht weerom licht.
Celia. Helaes/ in wat ghevaer gaet ghy u ſchielik ſtellen!
Graef. Laet dit toeval/ myn lief/ uw lieve hert niet quellen.
Celia. Niet quellen? als ik denk hy na uw leven tracht.
Graef. Hy die een ander dreyght/ weer-dreyging ook verwacht.
Celia. Ha Proſpero/ myn hert/ wat zalmen nu beginnen?
Graef. De tÿd zal zelven wel een goede uytkomſt' vinnen.
Celia. Vertrout niet op de tÿd/de tÿd ons vaek bedrieght.
Graef. De Princen werden wel door tÿd in ſlaep ghewieght.
Celia. Onzeker is die hoop/daer op wilt niet vertrouwen.
Graef. Voor 't eerſt zo moet ick my uyt zÿn ghezichte houwen.
Celia. Zo duykt myn gouden zon/ en my in 't duyſter laet.
Graef. De geeſt allengs zich voeght nae 't wezen onzes ſtaet.
Celia. Door nood die alles buyght/ 't bedencken doet my ſchrikken.
Graef. 'k Verhoop den Hemel zal het nutbaerſt' ons tot ſchicken.
Celia. Men roept den Hemel aen als 't miſbruyk is beſtaen.
Graef. Ik bid' verſlaeuwt my niet/ten kan niet zyn ontdaen.
Celia. 't Is beſt ghy u verzet om 't gheen ghy hebt bedreven.
Graef. De Prins zal onghetwÿffelt trachten na myn leven.
Celia. Uw leven? 't leven waer uw Celia op voed?
Graef. Ghy weet myn Hertogin/ wat jalouzie doet.

Ha

Celia. Ha Prospero! wat raed? eylaes gheen raed ik vinne.
Graef. Ick moet de Prinsens tooren door ghedult verwinnen.
Celia. In 't hof te blijven ons in geender wijse diendt.
Graef. 't Is best ick my onthouw' ten huyse van een Vriendt.
Celia. En zonder u te zien? ha Prospero! ick sterve.
Graef. Ick dervend' uw ghezicht duyst duyzent dooden erve.
Celia. Niet verre van my gaet op dat ick van u hoor.
Graef. Vaert wel/ mijn lief/ mijn hert/ ick draeg daer zorghe voor.
Celia. En ghy zult blijven steets de af-God mijnes ziele.
Graef. En mijn voorbeelding zal voor u gestadich knielen.
Celia. Dewijl ick met geween verslijten zal mijn tijdt
Graef. De laeste kus/ mijn schoon/ ick bid u moedich zijt.
Celia. Ontfanght dees ring mijn lief als weduw'. Grf. van mijn Vrouwe.
Celia. En Celia die zal u eeuwich blijven trouwe.
Graef. Met dees omhelzing geeft u Prospero zich al.
Celia. En mijn omhelsing daer ghetuyg van wesen zal.
Graef. Mijn Engel-lief vaert wel. Celia. ick bid voor u welvaeren.
Theodor. En ick ootmoedich dat den Hemel hem beware.
Celia. Ha Theodora! 't schijnt mijn herte my ontzinckt.
Theodor. Vermits uw' lieve zonne/ Prospero/ niet blinckt.
Celia. Hoe naer is my den dach/ den Hemel schijnt my duyster.
Theodor. Nae't donckere ghetaen volght wel Pheeblijcke luyster.
Celia. Ha ooghen sluyt vry toe de litten uws ghezicht.
Verdwenen is de glans uws zuyverlijckste licht.

De Prins Aristippus, Valerio, Arcelo en Galo
twee Soldaten.

Prins. Ck volgh' in alles raed. Vale. de Graef hem niet ontziet/
Waer over raedsaem is u hoogheid fluct ghebiet
Verkundight werdt in 't hof/ op straffe aen het leven/
Zo yemant aen de Graef huysvesting moghte gheven.
Prins. En datmen duyd'lijck weet wat Celia bedrijft/
Het nodich is om weten of hy aen heur schrijft:
Men steets verspieders houd in 't hof aen alle oorden/
En dus men weten zal wien Celia staet te woorde:
Arcelo/ en ick acht/ dat Galo/ dese twee/
Daer zeer bequaem toe zijn. Arcel. Wy/ Prinse/ zijn geree.
Galo. Om in uw hoogheids dienst ons trouwelijck te quijten.
Prins. 't Is wel bedoght/ dies zult ghy naerstelijck bevlijten
Om weten of zy brieven van de Graef ontfanght.
Arcelo. Vermits zijn hoogheid daer zeer ernstigh na verlanght.
Valerio. Om hun geheyme doent behendich te ondecken.
Prins. En 't zal u beyde tot uws staets vermeerd'ringh strecken/
'k Wil danckbaer aen u zijn zo ghy my trouwe zijt.
Galo. En twijffelt niet mijn Heer. Prins. wel nu verliest gheen tijd.

Valerio. Terſtont u derwaerts ſpoeydt / houdt wachte dagh en nachte.
Prins. En offer yemant van de Grave brieven brachte
Ziet dat ghy die bekomt / en brenghtſe my terſtont /
En of ghy by gheval Graef Proſpero daer vondt
Vermoordt hem / 't is mijn wil: ik zal uw doent' verſchoonen.
Ar. en Ga. In alles zullen wy ons trouwe plicht betoonen.
Prins. Daer op ik my verlaet. Arc. en Ga. met uw verlof wy gaen.
Valerio. Zijn hoogheid laet de zorge op uw' beyden ſtaen.
Prins. Valerio wat dunckt u / zal 't ſtuk nu wel werken?
Valerio. Al wat de Grave doet dat zalmen nu bemerken /
En oorzaek vinden om van hem te hebben wraek.
Prins. Valerio dat is 't waer graeg'lik ik na haek.
Valerio. Zacht Heer de Coning komt! ik gis / ik ducht / ik vreeſe /
Zijn Majeſteyt van alles onderrecht moet weſen.
Prins. Valerio vertreckt / ik treedt hem te ghemoet.

De Koning, en Rufino.

Koning. Wat oproer ſtelt ghy aen? Prins weet ghy wat ghy doet?
Vermetel / onbedocht / in alle uwe zaeken?
Prins. Het waer my leet zoud 't ſtuk uw Majeſteyt gheraeken.
Koning. Ghy Proſpero vervolght / en ghy ſtaet na zijn dood.
Wat redenen hebt ghy? Prins. de redenen zijn groot.
Koning. Om dat hy lieft een vrouw'? wilt ghy hem dat beletten
Door wulpſe min? en ſtichten woed'ghe dulle wetten?
Van hier / en flux van hier. Prins. Ziet wat ghy my ghebiet /
De wantrouw' my verkracht / ick gae / en moogh'lijk ziet
Ghy nimmer weer uw' Soon. Valerio. zaght Prinſe wilt bedaren /
En kinder-plicht met Vaders liefde evenaren.
Koning. Ha reuckelooſe jeughdt! hoe zwierdt uw' zot ghezint?
Hoe ſchichtich / trots / en geyl / hoe koppich / dwaes / en blindt /
Is alle uw' beſtaen? hoe zeer dat ik arbeyden
Om u door leer'ge-tucht op redens ſpoor te leyden:
Afkeerlik ghy opt waerdt / en acht mijn ſmeecking niet /
Doch Prins / helaes! ghy zoekt uw' eygen ramps verdriet.
Pagie. Mijn Heer / hier is Me Vrou / verzoeckt met u te ſpreken.
Koning. Wien is 't? Pagie. Wien is me Vrou? geeft my doch eenigh teken.
Celia. De Grave Proſp'roos Vrouw'. Pagie. Mijn Heer u Majeſteyt
Die ken heur / z' is de Vrouw' van Proſpero zy zeydt.
Koning. De Gravens Vrou? alleen? Pagie. zy brengt / Heer / niemant mede.
Rufino. Getrouwe liefd' zy toont. Koning. daer over dwingen reden /
Ik heur ghehoor verleen / dies laet heur komen in.
Rufino. Heer my verlangt te zien de trouwe Hertogin.
Celia. Grootmogenden Monarch / en zo gheſtrengh' als goedigh
Verſchoont dees onderdaene / dat in heur dus moedigh
Een vrouwen herte heerſcht / zy u verhoor verzoght /
Vermits de liefd' / en nood / dees ſtoutheid in heur wroght /

Doch niet zo stout als booghzaem in ootmoedigheden
Aen uwe Majesteyt. Dees tranen/ wiens ghebeden
(Doch spraek'loos) beelden uyt de quelle die ik ly/
En bigg'len deerlyk uyt/ ja klaghen/ Heer/ voor my.
'k Ben Dochter vanden Hertogh Leonaed ghesproten/
Wiens stoute Manhaft nimmer moed en heeft ghebroken
Om stellen in ghevaer zyn leven/ goed/ en bloed/
In dienst uw's Maiesteyt/ghelyk de trouheid doet.
Zyn Lancy/ Helm/ en zwaert/ die jeughdens krachten zwaeyden/
De kreupp'le ouderdom door lafheid nederlayden/
En nu uyt zyne Cel/ en beden nimmer scheydt
Ghekniel den Hemel smeekt om luk uw's Majesteyt:
En stut zyn gryse tyd/en 't hooghe tal zyn's jaeren/
Met smakelyke hoop hy noch mocht zien vergaeren
Zyn dochter inde echt voor dat zyn graf-tyd naekt:
Waer opt een goede Vaders liefde steets nae haekt.
't Is zo ghenaed'ghe Prins dat keur my niet verhaesten/
Doch neyghingh tot de Echt heeft Celia ten laesten
Weer-liefde stellen doen/ op eene my ghelyk:
't Is/ Heer/ Graef Prospero wien ick ten Huwelyk
Myn trouwe heb belooft. De Prince wil het steuren/
En trachten dat ons echte niet en zou ghebeuren/
Moedwilligh met geweld. Ik eysch uw hulpe/ Heer/
Ghy die de Scepter zwaeyd/ voor-vechter vande eer/
Gherechtigheids beschermer/ Troost-heer der bedrukten/
Ist reden dat de Prins Graef Prospero ontrukten
Zyn eyghen-echten Bruyd? en my ondwinght myn lief?
Ootmoedelyck ik bid uw Maiesteyt belief/
Na uwen wyzen raed/ dat tranen u beweghen/
Die dees benaude borst/ghelyk een vloede-reghen/
V knielich off'ren op/ hebt deernis met een Vrouw.

Koning. Onprinslyk waer't zo ik gheen mely hebben zou.
De Prince is myn waerd'/ doch hoogher ik noch achte
Gherechticheids ontzich: Helacy/ noyt ik dachte
De eyghenzinnigheid verleyden zoud myn zoon.
By dezen hand ik zweer/ by 't luk myns ryk en kroon/
Dat ik u/ en uw Graef in alles zal beschermen.
Staekt u bedroefd gheween/ stilt u benautheids kermen/
Bedaerd u/ zyt gerust / en u te vreden steld/
Het deert my dat ik zie uyt d'ooghens vlieten weld
V'w brakke tranens-tocht langs dese marm're schoonheid/
Waer in het schoonste schoon uytmuntende ten toon leid.
Ik neem u beyden onder b'hoedingh myner vleug'len/
Myn opper-heersching zal de Princens moed-wil teug'len/
'k Belooft u/staekt 't gheween/ghy zult het daed'lyck zien.

Celia. Ik twyffel niet/myn Heer/uw wille moet gheschien.

Veel duyzent eeuwen leeft/ God wil uw rijk vermeeren.

Koning. Ons ampt betaemt 't ghewelds indring te wederkeeren.
Is zy niet schoonheids beeld? Rufino. 't Is boven het ghemeen.

Koning. Dat vraegh ik niet/ maer of ghy schoonder zaegt? Rufi. Heer/ neen.

Koning. Zo tintelende oogen die in gits-bruyn branden/
,, Een wijnbraeuw' net besneen/ 's oogs litten lieve randen/
,, Korthaerig-zuyver-schoon: Als zy die Heem'len luykt/
,, 't Schijnt Titons held're glans dan onder d'aerde duykt.
,, Rufyno watten hayr/ zyn 't hayren? wast geen goude
,, Ghevezeling die Godens handen t'zamen houden?
,, Op dat 's voorhoofdens pruyck verweend'lik zy verciert.
,, Ha voorhooft/ op wiens top de liefdens baken viert!
,, Rufyno watten mond? Rufyno watte lippen?
,, Ha lippen! die met recht men noemen mach de klippen
,, Van een betovert hert/ om datmen daer na haekt/
,, En laes/ schip-brekingh' lyd/ mits 't luk die niet gheraekt.

Rufino. 't Gezicht zo 't schynt heeft gansch u Majestyt verwonnen.

Koning. Vermits myn ooghen noyt dierg'lijke schoonheyd vonnen.

Rufino. Zo schieliken verlieft? Koning. Rufino 't is ghewis/
Dat dit verkleumde herttot heur ontsteken is
Door vinn'ghe liefdens vier. Dies ik myn zoon verschoone/
Myn passy is zo groot dat ik my rijk/ en kroone
Vry-willich Celia gheef/ als ik heur schoon gheniet.
Merkt hoe almachtich dat de liefde ons ghebied:
Hoe wel ik wel bedenk dees stramme after-jaeren/
Versoepen gayle min/ doch noyt myn zinnen waeren
Betovert g'lijk die zyn. Rufyno 't is nu tijd
Dat ghy door u beleyd my hier in dienstich zyt/
En heymelike handelt/ toonende uw trouwe.

Rufino. Noodzaek'lijk moetmen dan de Graef van hier ook houwen.

Koning. En nopende de Graef/ en Prince stil ik wel/
Vermits zy my ontzien. Rufino op u stel
Ik vastelik myn hoop/ daer over wilt beginnen
En laet ons beyden gaen te zaem heur vader vinnen.

Rufino. 't Moet onder dekzel zyn 't gheen zy u heeft gheklaeght.

Koning. Daer zie ik dan die schoon/ ach hoe myn herte jaeght
Na Celias ghezicht! Rufyn ik werd ghedwonghen.

Rufino. 't Schijnt liefd' vermach zo veel in ouden/ als in jonghen.

De Grave Prospero in Boermans kledingh.

OE schielik is u rad
Fortuyn? het gheen ik had'
Is vaerdich my ontvloghen/
Ghy b'loofde hoop veel meer/
Maer 't lukkighst' neemt ghy weer/
't Is alles my ontoghen.

Laes 't myne hertens leet
In boerigh-huyſmans kleet
Doet ghy een Grave wand'len/
Ghy kribbe zegt my doch
Wat is uw meening noch?
Hoe wilt ghy met my hand'len?
In eenigheid alleen
Laet ghy uw ſlave treen
In dees vergheten Bemden/
Ach! buldert doch eens uyt
Laet weten my 't beduydt
't Gheen d'Hemel my toeſtemden.
Of wilt ghy dat ik ſtaegh
In hoop en breeſe draegh
De Liefde myns ghedachten?
De Zonne ſchÿnt myn naer
Den dagh en blinckt niet klaer
't Zyn niet als duyſt're nachten.
Nochtans en wenſch ik niet
Myn dood: op dat hy ziet
Die dien ons liefd' benyden/
Dat ik ghelyk een Man
Veel rampen draeghen kan
En meerder onluk lyden.
Helacy! als ik zie
Dat ik het Hof afvlie
Waer myne zon moet ſchÿnen/
Verlies ick moed/ en kracht/
Ja 't bittere ghedacht
Doet Proſpero verdwÿnen.
Doch hier verzekert ben
De Grave niemandt ken
Door 't weſelik verkleenen/
Barſt uyt myn droef ghezicht
Op dat uw hert verlicht
Door tranen uwes weenen.
Hier onder deſe ſchaeuw'
Ik moedeloos/ en ſlaeuw
Myn matte leen wil ruſten/
Het lichaem/ en myn hert
Ghe-evenaert in ſmert
Na zoete ſlaepe luſten.

Laura de molenaers dochter, loopende after Molimpo hem werpende met meel.

Laura, Wel loopt ghy van my voor? Mo. Van zulken mool'narinneken?
Van u niet maer van 't meel/ nu Laura lieve minneken/
Doet alles wat ghy wilt/ voor al het meel een kus.
Laura, Een kus? Molim. Maer eene kus. Lau. Molimpo wech/tus/tus/
Het schijnt ghy't niet en meent. Moli. Hoe Laura? dat waer wonder.
Laura, Ghy kusten vlusķens niet. Mo. Wanneer? Lau. Als ick was zonder
Verweeringh inde handt. Molim. Mits ghy daer teghen waert.
Laura, Fy lomert/ fy Molimp/ ghy zyt gheen kusse waerd'/
Hoe? weet ghy niet dat wy bevaynsd' lik stedigh strijven.
Molimp. Zo zult ghy Laura nu ook ongheķust niet blyven.
Laura, Molimpo zacht daer is te veel dackx nu op't huys/
Wien zie ik daer? Mo. Een boer. Lau. Nu/nu maeckt geen gedruys.
Molimpo wie macht zyn? Mol. Eē kinckel. Lau. Ziet hem dromen.
Laet ons de quidam 't zaem een weynich nader komen.
Molimp. Hou vriend/ hier dus alleen? Lau. Wat denckt ghy als ghy slaept?
Ziet hoe hy wringelt. Lau. Siet hoe dat de grovert gaept.
Molimp. Wrijft nu de ooghen op. Laura. Vriend wilt u niet versteuren.
Graef. Wat grooter eere kan een armen boer gebeuren
Als dat zo lieven hand zyn dromen heeft ontwaeckt?
Laura. Wrijft d'ooghen schoon eer dat ghy weer in slaep gheraeckt.
Graef. Neen Moolnaerin/ u ooghen my wel wakker houwen.
Laura. Mijn oogen? Graef. Ja/ alleen om 't lieve licht 't aenschouwen.
Molimp. Lief/ Laura ik moet gaen/ de moolen na myn wacht.
Laura. Wien zorge draeght die heeft het noodighst' in ghedacht.
Molimp. Vriendinneken vaert wel. Laura. Molimpo magh wel varen.
Segt aen myn Vader niet dat wy in d'Elmen waren.
Graef. 'k Acht Laura dat de Molenaer u Vader is.
Laura. Dat hebt ghy wel gheraen. Graef. Zo dat ik niet en mis.
Laura. Ik ben zyn dochter/ en ik diene om gheen loone.
Graef. So lieven Maeghdeken/ zo aerdigh/ fris/ en schoone
Verdiend veel meerder luk/ doch yder na zyn staet.
Laura. Dies ik my met de myn zeer wel ghenoeghen laet.
Graef. En ik ghenoeghden my alleen uw' gunst te winnen.
Laura. Hoe? zoudt ghy zulken boeren meyskens wel beminnen?
Graef. Zo lieven dier als ghy? die al steelt wien heur zien.
Laura. Hoe menschen stelen? dat kan immer niet gheschien.
Graef. Ik meen de herten/ lief/ die steelt ghy al ghewisse.
Laura. Ghy schijnt een hovelingh. Graef. Neen/ daer in raet ghy misse.
Ten naesten aen myn kledingh' zien kunt wien ick ben.
Laura. Neen/ aen de kledingh' qualijck men de menschen ken.
Craef. Uw' Vader is hy oudt? Laura. Helaes hy teld veel jaeren.
Graef. Waer is hy nu? Laura. Hy is met meel naer't Hof ghevaeren/

Na d' Hertogh Leonaed'/ en Celia Hertogin/
Wiens molen dat het is/ doch hy heeft groot gewin/
Mijn Vader is getrouw'/ heeft ſteets veel grapn te malen/
Is nu gegaen om noch een mool'naers knecht te halen/
Mits dat het werk is drok/ en 't valt ons over zwaer.
Graef. Ik wenſche/ Laura/ dat ik in zijn dienſte waer.
Laura. In zijnen dienſt? Graef. Waerom? men kan niet meer als werken.
Laura. Ghy noemt my by mijn naem. Graef. Die heb ik door opmerken
Van uw Molimp' gheleert. Laura. Zegt my doch wat is dijn
Naem/ zo ick 't weten mach? Graef. Mijn name is Martijn. (vere.
Laura. Martijn? en van geboort? Gra. Dicht by. Lau. Van waer? Gr. niet
Een dorp zeer wel bekent. Lau. En is genaemt. Graef. Belvedere.
Laura. Martijn van Belvedeer/ die naem my wel behaeght.
Craef. Ach Laura! 't ſchijnt ghy zijt zo lieven zoeten maeght/
De eerbaerheid die zietmen in uw heuſlik weſen:
Wat zoud ghy zeggen dat uyt deſe moeting reſen
Twee Lievers/ mits mijn herte leyd alreed' geboeyd.
Laura. 't Is quakkeloose liefde die zo haeſtich groeyd.
Graef. Beginning moeter zijn. Laura. Martijn ghy zijt wel toertich/
Graef. Zeer vrolik is mijn aert. Laura. En daer beneven boertich.
Graef. Niet boertich / Laura/ g'looft ghy daer in zijt verzint/
Ik bid u dat ghy hier voor my een dienſte vind/
De tijd u leeren zal de rondſheid mijns gemoede.
Laura. Martijn ik bid u neemt mijn zeggen doch in 't goede/
Maer wilt ghy dienen hier? Graef. Zeer gaeren. Lau. Wel ik weet
Een plaetſ' waer dat ghy u zult vinden wel beſteed.
Graef. Ik bid u/ Laura/ laet ons daer van ſpreken nader/
Is 't by de molenaer? Laura. De molenaer mijn Vader.
Graef. Uw Vader/ Laura/ wil ik wel ten dienſte ſtaen.
Laura. Verwacht my in de Elm/ 'k zal na de molen gaen/
En vaerdich komen weer / om breeder voort te ſpreken.
Graef. Een kus voor u vertreck/ of Martijns hert moet breken.
Laura. Helacy/ om een kus? veel eer u duyzent geef.
Graef. 't Schijnt Laura dat ik op die kus alleenlik leef.
Laura. Ja watten zoeten man. Nu gae ik na de molen.
Graef. Ik inden Elm u wacht/ wat iſſer al verholen?
En heymelik geval? dit is de middel recht
Om Celia te zien/ g'lyk of ik waer de knecht
Heurs Vaders/ of als een des molenaers gezellen/
Zo zal ik my in 't minſt' in geen gevaere ſtellen.
Met Laura moet ik veynſen dat ik heur bemin/
Op dat ik zo door heur beleyd een meeſter vin.
Ha liefde! hoe doet ghy de trotſte herten buygen?
Gelyk dit boere kleed waerachtich kan getuygen.
En nu in moolnaers dienſt vry-willich my begeef
Om Celia te zien/ door wiens gezicht ik leef.

TWEE-

TWEEDE BEDRYF.

Molimpo moolnaers knecht, Millido zijn bekenden vriend.

Molimpo. E eenicheid ik zoek in dees bebloemde velden/
't Schijnt dat den Hemel my dit ongeluk toe stelden.
Singt uyt bedroefde stem het gheen uw hert gevoeld/
U mist het lieve wit/ daer ghy na hebt gedoeld.

Een Laura alleen/
Lief ik/ bemin ik/ en klaegh' ik/ en vraegh' ik.
Waerom zeyd zy Neen?
Liefde is zo machtich / trotzich van vermogen/
Al-verwinner/ krachtich/ steelt hy 't hert door d' oogen/
En laet my verschoven
In een benauwt ghewveen/
Lief ik/ bemin ik/ en klaegh' ik/ en vraegh ik/
Waerom zeyt zy neen?

Een Nymphe alleen/
Lief ik/ bemin ik/ en klaegh' ik/ en vraegh' ik/
Waerom zeyt zy Neen?
Hebt ghy hier in vreughde/ dat ghy 't hert doet blaken?
Zo en wil mijn jeughde/ na geen weerliefd' haken/
Want na uw vermaken
Dwingt my de liefdens reen/
Lief ik/ bemin ik/ en klaegh' ik/ en vraegh' ik/
Waerom zeyt zy neen?

Een peerle alleen
Lief ik/ bemin ik/ en klaegh' ik/ en vraegh' ik/
Waerom zeyt zy neen?
Kunnen uyt uw lippen/ zo verweent van kleuren
Niet een woortjen slippen/ zal 't dan niet gebeuren?
Mits ghy keur der keuren
Hebt meer als in 't gemeen/
Lief ik/ bemin ik/ en klaegh' ik/ en vraegh' ik/
Waerom zeyt zy neen?

Moorstresse der reen/
Lief ik/ bemin ik/ en klaegh' ik/ en vraegh' ik/
Waerom zeyt zy Neen?
Kan in uwe schoonheid/ zo veel wreedheid rusten/
Dat in uwe troon leyd/ geen verkrijgh mijns lusten?
Ach of ik u kusten!
't Stilden mijn naer gesteen/
Lief ik/ bemin ik/ en klaegh' ik/ en vraegh' ik/
Waerom zeyt zy neen?

Gemeen-

Gheméenlik zeydtmen dat het nieuw's bekoort de ooghen/
Aen Laura zie ik datmen zulkx wel zegghen mooghen/
Want zedert dat Martijn op onse molen quam/
Zo schijnt het dat zy hem voor my te keure nam.
Vriend Millido ghy hier? geluk in d'echte state.
Millido. Ik dank u. Molim. en de Bruydt? Milli. vermaecklik boven mate.
Molimp. Nu zijt ghy in de echt. Milli. daer wensch ick u oock in.
Molimp. Vriend Millido ik zet het huwen uyt mijn zin.
Millido. Hoe? dat waer Laura leet. Molim. waerom? zou zy't beklaegen?
Millido. Mits zy u lieft. Mo. ach! neen. Mi. hoe dat? Mo. z' heeft in my geen (behagen.
Millido. De ommegang verveelt/ wat 's dat heur liefd' belet?
Molimp. Zy heeft nu op een ander al heur liefd' ghezet.
Millido. Op wien doch? Molim. Op Martijn/ die laetst' is aenghenomen.
Millido. In Leridanos dienst? van waer is hy gekomen?
Molimp. Van Belvedeer/ en't schijnt hy meerder in hem heeft
Als in 't ghemeen/ hy is zeer aerdigh/ en beleeft/
Wel-sprekend'/ vol vernuft/ de molenaers ghezellen
En kunnen gheene oeff'ningh hem te voren stellen
Waer in hy niet uytmunt/ spreeckt veelderleye tael/
Hy weet zo veel Molimp' dat ik' er in verdwael/
Zo dat ik Laura noch ten deele moet verschoonen
Dat zy hem heeft bezint/ en liefde wil betoonen/
Doch hoe het my verdriet ghy/ Millido/ verstaet
Millido. 'k Heb deernis uw's onluk. Molim. vermits zy my verlaet/
Die heur in 't diepst' mijns hert zo langen tijd bezinde.
Millido. Ik weet Molimp' zy u genegentlik beminden.

Leridano meester-molenaer, een oudt man: Grave Prospero, molenaers knecht, en genaemt Martijn.

Molimp. Hier Leridano komt. Leri. Zijt wel ghemoet ghy knaepen/
Waer heen? Mil. na't veld. Leri. alleen om Meyse lucht te raepen/
Zien hoe de zwang're aerd' heur lieve vruchten teelt/
En hoe het tierelierend' pluym-ghedierte queelt/
De luchtens lief ghezmeek / de zoete windens vlayen.
Molimp. 't Is nu de rechte tijd om d' herten te vermayen.
Millido. Is dit de nieuwe knaep daer ghy terstont van spraeckt?
Molimp. Dit is Martijn. Leri. De tijd doet dat een yder haeckt
Na d' heughelijcke groent. Graef. De lentens lieve jeughde/
„ Waer in dat yder mensche danckbaerlik verheughde/
„ Be-oogen 't hoe natuur heur heyl'ghe kracht betoont/
„ En hoe de zoete lent heur pruyke cierlijck kroont/
„ Met heur verweent gebloemt/ in k'leurkens gansch bezonder/
„ Dat wy met reden dat wel achten mogen wonder/
„ Ten waer de Al-beschicker in natuure gheeft/
„ Een Godelijcke kracht/ die dit vermogen heeft/

„ Zo dat wy 't in natuur geen wonder kunnen achten/
„ Want veel meer zy vermach door d'ingestorte krachten
„ Der mild'/ en heyl'gen God/ 't is Gode die het doet/
„ En geeft het voedster-zogh/ waer op natuure voed.
Is 't meester wel gezept? Leridano. Martyn die kan 't wel zeggen.
Millido. Noch moeter in Martyn veel meer verburgen leggen.

Laura.

Dus Vader quam de knecht van d' Hertogh Leonaed/
En zeyden my dat ghy doch heden niet en laet
Te zenden 't laetste meel. Leridano. Molimpo gaet het halen/
En morgen moetmen dan het ander koren malen/
Met al de niewe tarw'. Gaet Millido met my/
Ik moet u zeggen yets. Martyn. Graef. Myn Meester. Leri. Ghy
Zult brengen 't meel ten hoof. Gr. Aen wien? Le. Aen d'Hertoginne.
Graef. Me Vrouwe Celia? ik meester stukx beginne/
En laed de zakken al. Laura. Zacht zacht/ Martyn/ hoe dus?
Graef. Uw Vader 't my gebied. Laura. En zonder eene kus
Van dese/ lieve/ mond door u vertrek te stelen?
graef. Zacht Laura/ niet zo na/ ghy zult u kleen bemelen.
Laura. En zal ik achten meer de kleedingh als myn vreughd?
Graef. 't Is wel gezept myn lief. Laura. Ach hoe zoet is de jeughd.
Graef. Dat Celia dit zagh/ wat zou myn engel denken?
Laura. 't Schynt ik in u ghezicht myn Paradys zie blenken.
Graef. Mits ik uyt u gelonk myn Hemel heb gerukt.
Laura. Martyn ghy hebt terstont myn lippen so gedrukt/
Vermits ghy toonden al u lieffelyke krachten/
Ik bid u kust noch eens om 't eerste te verzachten.
Martyn daer was bedrogh. Graef. Hoe? deed' ik u dan zeer?
Laura. Neen. Gr. Waer was dan 't bedrogh? Lau. Ik kusten u niet weer/
En hebt ghy 't niet gevoelt/ myn hert/ myn ziel/ myn leven?
Ik wil u in de plaets' van die een duysent geven.
Graef. Met dees verweende mont? Corael-robynich rood.
Laura. Zo dit het sterven is/ zo haek ik na de dood.
Martyn ghy moord myn hert. Graef. En Laura ghy het myne.
Laura. Hoe zoete is lieve liefd'! Graef. En watten zoeten pyne?
Laura. En watten lodd'ren schicht? Graef. En watten Nectars zoet?
Laura. En watten lieven wicht? Graef. Omroeren onses bloed.
Laura. Ja terger onses lust. Graef. En douderaer ons zinnen.
Laura. Die nimmer in ons rust als wy eens hert'lyk minnen.
Graef. Vaert wel myn schoon. Laura. Vaert wel.
Op dese ving'ren ik al de minuten tel
Tot uwe wedercomst'. Martyn/ ha! dat ghy wiste
Wat hemelsyke vreughd' uw Laura/ lacy/ miste/
Als ghy heur u gesicht een oogen-blik onthoud/
Ik weet ghy stedich heur uw by-zyn geven zoud.

Van dese bloemkens wil ik nu een kransken binden/
En met mijn hayre-snoer de steeltjens t'zamen winden/
Om kransen 't lieve hooft mijns waerdige Martijn/
Ach liefde! mocht ik weer in zijn omhelsing zijn.

OE *komt dat ghy lief my kusten*
Met zo zoete lieve vreughd?
't Is geen wonder dat het lusten
Vw zo dart'le frisse jeughd.
Mijn hert, mijn ziele gaet uw gang,
Troetelt zo uw leven lang.

2. *Zo uw lippen vocht gebreken,*
Nat weer uyt mijn azem dan,
Nu uw liefde liefdens teken
Op mijn lippen drukken kan.
Mijn hert, mijn ziele gaet uw gang,
Troetelt zo uw leven lang.

3. *Kust my liefken zonder tellen,*
Want de liefde stelt geen wet:
Tal van kussen dat zijn quellen,
En 't de zoetste smaek belet.
Mijn hert, mijn ziele gaet uw gang,
Troetelt zo uw leven lang.

4. *Vaerdich laet uw lippen woelen,*
Alzo haestich als ghy 't geeft
Zult ghy weer de mijne voelen,
Die door uw gekussen leeft.
Mijn hert, mijn ziele gaet uw gang,
Troetelt zo uw leven lang.

5. *Zo ghy liefken om verander*
Van uw Lauraes *lippen vliet,*
Laet ons kaekxkens dan malkander
Kussen g'lijk de liefd' gebiet.
Mijn hert, mijn ziele gaet uw gang,
Troetelt zo uw leven lang.

6. *Zouw* Laura *dus getroetelt*
Deur de vreughd' in flaeuwt geraekt,
En ghy na heur borstjens wroetelt
Daer de lievers ziel na haekt:
Myn hert, myn ziele gaet uw gang,
Troetelt zo uw leven lang.

7. *Zo wy door de zoete smake*
Beyde sturven hier dus bangh',
Onze zielen zullen haken
Na te bootsen onse zangh.
Myn hert, myn ziele gaet uw gang,
Troetelt zo uw leven lang.

Ha cierelijke krans! hoe zal u glory zwellen/
Als ik u op het hooft mijns lieve lief zal stellen?
De Prince mijnes ziel/
Voor wien ik booghzaem kniel/
Als't Autaer mijnes vreughde/
Ha! af-Godt mijnes hert/
Waer in gansch zijn verwert
De schakels mijnes jeughde.

De Prince, en Valerio.

Prins. Men vind de Grave niet/ in all's is hy voorzichtich/
Het blijkt aen zijn belepd. Valer. De zaek/ Heer/ is ook wichtich/
Daerom acht ik zeer goed 't geen nu besloten is/
G'lijk of de Grave waer gevangen/ en gewis
Zal Celia daer door zo moedeloos heur quellen/
Dat moog'lijk zy heur onder uw gebied zal stellen.
Prins. Ik heb mijn volk belast dat zy met groot gedruys
Hem leyden recht verby de Hertoginnens huys/
Heur gevend' te verstaen dat Prosp'ro is gevangen:
Hoe wel hy niet zal zijn, doch hier zal 't meest aen hangen/
Dat d' Hertogin gelooft dat Prospero is vast.
Valerio. En zo uw hoogheid dan heur errenst'lik aentast/
Zy ziende dat zy moet de Grave doch verliesen/
Zal moog'lijk in zijn plaets' u hoogheid dan verkiesen;
De vrouwen wiss'len haest/ 't kan in heur ook geschien.
Prins. Valerio ik zal de uytkomst' haeste zien.
Valerio. Zoo't wijs'lik werd belepd / en zy maer kan geloven
De Graef gevangen is. Prins. Zo sta ik wel te boven/
De Hertogin is kloek / en zy verstaet heur stuk.
Valerio. Dit is de meeste vrees van al uw ongeluk.

't Is vol ghevaers met wyzen mommelijk te wand'len.
Prins. Daer om zo moetmen zeer voorzichtich met heur hand'len.
Valerio. De oorspronk des gelukx in 't goed beleyd bestaet.
Prins. Valerio daerom zo volgh ik goeden raed.
Valerio. De meeste dwael ghevalt door eyghen zinnigheden.
Prins. Vermits die valsl'lijck rold/ver uyt het spoor der reden.
Valerio. De Hertoginne zal vervaerlijk zyn verschrikt.
Prins. Zo zy verbaesd'lijk mocht heur liefd' tot hem vergheten.
Valerio. Te eerder ik gheloove zou zy zyn bestrikt.
Prins. De Vrouwen vaeken doen meer als zy zelven weten.
Valerio. Zo haestigheid heur dwinghdt die licht'lijck reen vermoort.
Prins. En dat zy niet gedenkt heur trouws ghegheven woordt.
Valerio. De Vrouwe licht vergheet als passy heeft 't beheeren.
Prins. En vaeken doet de passy hunliens liefd' vermeeren.
Valerio. Zo wien op Cleopatra of Lucretia ziet.
Prins. De liefd' meer inde vrouw als in de man ghebied.
Valerio. Mijn Prince daer in zal uw hoogheid my verschoonen.
Prins. Uw oordeel daer in mist/ 'k zoud kunnen wel betoonen.
Valerio. Waer meed'? Prins. Vermits de Vrouwe langsaemlijk verkiest.
Valerio. Uw Hoogheid waend de Man licht kiest/ en licht verliest.
Prins. Valerio 't is zo. Valerio. Daer is veel op te zegghen.
Prins. Met reden meen ik kanmen myn gezegh belegghen/
Doch laet ons staken 't gheen de tyd niet toe en laet.
'k Verwonder dat ik gheen gherucht hoor inde straet/
Want ik belasten datmen niet en zou verwachten.
Valerio. My dunkt ik hoor ghewach. Prins. Ghelijk of zy hem brachten.
Valerio. 't Is best wy gaen van hier/ de Hertogin gewis/
Gheloovenzal dat heuren Graef ghevanghen is.
Ik zal vertoeven/Heer/om zien hoe 't zal gheschieden.
Prins. Begheeft u ook terstont in drangh van d'ander lieden.

Celia en Theodora aen d'eene zyde, De Soldaten komen met een ghevanghen.

1. Solda. Treet aen/ marcheert/ voort voort/ en past wel op zyn handen.
2. Solda. Daer is gansch gheen ghevaer/ hy is in zulke banden
En boeyens wel verzien/ dat hy ons niet ontslipt.
1. Solda. Hoe aerdigh zyn de Gravens vleug'len nu gheklipt.
Celia. Ha Hemel wat verdriet! Theo. Me Vrou wat isser gaende?
Celia. Ha Theodoor helaes! meer als ik immer waende.
De Graef ghevanghen is. Theodo. De vrees 't u gh'loven doet.
Daer zie ik een Me Vrouw/die ik het vraghen moet;
Vriend wat gerucht was dat? Vale. 't Was Joffrou een gevangen/
Celia. Valerio zyt ghyt? Vale. Ik bent. Celia. 'k Heb groot verlangen
Om weten wien daer was gebrocht met zulk gheraes.
Valerio. Mevrou het is de Graef. Celia. Ist Prospero helaes!

Valerio. 't Is Prospero/ de Prince zal hier in verheughen/
En wy zyn dienaers ons ook wel verblyden meughen/
Want nu zal zyn vernoeght/ dat yder een behaeght/
De liefd' die hy u toond/en ghy de Prince draeght/
Zal rechtlijk zijn ghestraft/en 't gheen hy heeft bedreven/
Verradelyk/ nu slipt de schakel zynes leven/
De Prince my vertoeft int eyken Bos alleen/
Verlanghende daer beyd/dus spoeyd ik vaerdigh heen/
Want dese mare zal doch vluchtich derwaerts vlieden/
Kan ik u dienste doen? Mevrouwe mach ghebieden.

Celia, Gans niet. Vale. Mevrou ik ga. Celi. De oude spreuk is waer
Dat yeder vaerdigh is om brenghen quade maer.
Ha! lieve Theodoor
Myn Herte nu verloor
Zyn moede. Theodor. Hoe Mevrouwe?
„In 't bitterste verdriet
„Men meest de kloekheid ziet/
„Als wy de moede houwen.

Celia. Te pijnlijk is de zmert/
„Ach mocht dit laffe hert
„Zich zelven nu vermoorden.

Theodor. Mevrouwe/ wel verzint/
„De inzicht gansch verblind
„Die na gheen reden hoorden.

Celia. Gheen reden kunnen my
Besadighen / ik ly
Te anghstelyke quellen.

Theodor. De toeval vande tijd
„Slist zelfs de zelfde tijd/
Wilt uw gheruste stellen.

Celia. Gheen middel als de dood
Kan boeten dese nood
Nu Prosp'ro is ghekreghen.

Theodor. Noch is hy niet ontmant/
De vruchten van 't verstand
Zyn in 't gheduld gheleghen.
Ik ga Mevrouw om zien/ Wat datter zal gheschien.

De Grave Prospero in molenaers kledingh, Arcelo en Galo houden de Graeve teghen.

Ar. en Ga. Hola waer heen? Graef. Ik moet de Hertoginne spreken.

Ar. en Ga. Keert. Graef. Waerom? Ar. en Ga. Keert / hoe? wilt ghy tegen ons (in breken.

Celia. Wat rasernp is hier? wien zyt ghy? wat ghetier?

Arcelo. Twee dienaers vande Prins. Celia. En waerom quaemt ghy hier?

Galo. Om wacht te houden dat hier niemant in zou komen/
Ten zy hy is bekent. Graef. Dit schijnen zotte dromen/

Is zy de Prinsens vrou? om hier te houden wacht.
Celia. Een slecht man vaeken ook wel redenen voortbraght/
Uw Prins en Heere is tyrannich in zyn werken/
Vermetel/ dat hy op myn deure doet oog-merken/
Wien my te spreken heeft/ de Prins hem zulkx ontgeeft/
Is 't niet ghenoech dat hy de Graef gevanghen heeft?
Ar. en Ga. Ja oft den Hemel gaf. Celia. Ach waert valsch 't geen ik zeyden:
'k Heb zelfs de Graef ghezien by hun ghevanghen leyden.
Arcelo. Is 't lang verleen Mevrou? Celia. Helacy/ dus terstond.
Galo. Gheluk kich is hy die Graef Prospero eerst vond.
Celia. Onlukkich was de uur al zy de Grave namen.
Ar. en Ga. Zo moghen wy weer gaen daer wy van dane quamen.
Celia. Gaet fielten/ flux van hier/ van hier/ en flux vertrekt/
Voor dat de tooren my tot haestigheid verwrekt/
Van hier ghy fielten/ gaet. Arce. Mevrou wilt ons verschoonen.
Galo. Niet minder kosten wy als onze plicht betoonen
Aen zyne hoogheid. Celia. Flux/ terstond uyt myn ghezicht.
Galo. Arcelo laet ons gaen. Celia. Gaet droggen/ doet uw plicht
En zeght uw Prins dat hy betoone zyn vermoghen/
Doch zo lang als het licht geduurt van Celias ooghen/
Zal hy ghenieten niet 't gheen hy Tyrann'lijk zocht/
In my hy vinden zal het gheen hy nimmer docht.
Graef. Mevrouwe/ waerom zeyden ghy ghy hem zaeght leyden?
Wast om dat dese fielten eerder zouden scheyden?
Kent ghy de grave wel? Celia. Ik niemand beter ken/
Daer in/ helaes! in 't minst ik niet bedroghen ben.
Graef. Mevrou is gansch verdooldt. Celia. Dees oogen 't/ lacy/ zagen/
Die noch de tranens tekens met bedroefheid draghen.
Graef. Ey! laet dit lief ghezicht niet laden tranens deel/
Dees schoone sterren zyn t'uytmuntich / en te eel
Als dat het brak ghebigghel daer uyt zoude dringhen.
Celia. Myn droefheids krachte kan de tranens vloeden dwingen.
Graef. De kloekheid van 't vernuft blijckt meest in toevals nood/
Al is de Graef ghevanghen hy en is niet dood/
De Graef manhaftich is / hy zal 't zo wel beleggyhen
Dat hy met reen verweerd al wat de Prins kan zegghen.
Celia. Laes/ zyn ghezontheid is het meeste dat my vreest.
'k heb onlangs zelven by zyn Majesteyt gheweest:
Die my beloften deed (nae 't op-hou mynes kermen)
Dat hy de Graef en my ons rechte zou beschermen.
Graef. De Graef veel schuldich is voor dees bewesen trouw'.
Celia. De echts-plicht dat vereyscht/ als tusschen man en vrouw'.
Graef. Uw liefde ghy betoont in waere trouwheids teken/
Te meer ghy uw vernedert dus met my te spreken/
Een slechte moolnaers knaep/ in dees bemeelde kleen.
Celia. Helaes/ ik kan de tyd niet waerdigher besteen/

Dan als ik ſpreken mach van Proſpero de Grave/
't Schÿnt ik dees laffe borſt/ met Nectars zoetheid lave
Als dees verwurghde aezem zyne naem ſleghts uyt.
Graef. Jk bid Mevrouwe doet dees mool'naer klaer beduyd/
Zyt ghy te zaem belooft? waer is dit uyt ghereʒen?
Celia. Jn ſpyt van die't benÿd zal hy myn echten wezen.
Graef. Wien is 't die 't u miſſjont. Ce. De Prins. Gr. De Prins! hoe dat?
Celia. Vermits de Prins my gaerne t' zynen wille had'.
Graef. So is 't de Princens doent dat Proſpro is gevanghen.
Celia. Ja na de Gravens dood de Prince heeft verlanghen.
Graef. Wilt ghy dat ik de Prins zyn levens draed verniel/
'k Heb een ghewеer 't welk ik van Proſpero behiel.
Celia. Van Proſpero? Graef. Van hem. Celi. Hoe hebt ghy dat beko-(men?
Graef. De Grave was verſpied het welk hem dede ſchromen
Te gh'naken 't Hof/ dies hy op onſe molen quam/
En graeghelÿk ik hem in myn verzelling nam/
Doch juyſt de molen was met koren dicht beſlommert/
Zo dat ik met de Grave hert'lik was bekommert/
Maer g'lÿk een dienſtbaer hert maekt vande nood een wet/
Zo maekten ik hem plaets/ ſliep by my/ op myn bed'/
Celia. By u? Gra. By my/ Mevrou. Ce. Gelukkelik gheboren/
Myn hert van vreughde klopt om 't gheen ghy my doet horen/
Hoe aenghenaem ghy zyt ik/ laes/ niet uyten kan/
Mits ghy ghekoeſtert hebt die lieven waerden man.
Graef. En als hy van my ging (door vreeze van ghevaere)
Gaf hy myn zyn rapier/ en kleding in bewaere/
En met voorzichticheid hiel hy hem ſtedich wis/
Zo dat ik niet gheloof de Graef ghevanghen is.
Celia. Vw neyging ſpreekt na gunſt g'lÿk my myn liefd' doet weenen.
Graef. Jk hoop den Hemel zal hem beter luk verleenen/
Ghelooft/ Mevrouwe/ dat de Grave is noch vry.
Celia. Hoe dat? Gra. 't Js zo. Ce. Waerom? Gra. Ghy zyter zelven by.
Jk ben de Grave/ lief/ ha Celia myn waerde!
Celia. Ha Proſpero myn hert/ myn glory deſes aerde.
Ha Proſpero/ myn lief/ in molenaers habyt?
Graef. Dit zyn noods-werken van onlukkelÿke tyd.
Celia. Ha Grave! waerden helt! liefd' kan ik niet bedwinghen/
Ach laet my myn herts hert op 't liefelyx omringen.
Ha Proſpero. Graef. Zacht lief op dat ons niemand hoort/
Bedwinght uw paſſy want het luyd-ruſtighe woord
Meld vaken al 't ghe heym. Maer Enghel wilt my zegghen/
Wien iſt doch die de Prins ghevanghen heeft doen legghen?
Celia. 'k Acht dattet is verziert/ ja door zyn Majeſteyt.
Graef. Die om u te bedroeven dit dus heeft beleyt.
Celia. Waer hebt ghy doch gheweeſt al dees bedroefde daghen.
Graef. Ghedoold nu hier dan daer/ helacy/ te beklaghen.

Hoe

Hoe Proſpero gezwerft heeft landwaert op en neer/
,, G'lijk een verdwaelden doffer/ die door lang onbeer
,, Zijns waerde duyfken zoekt na een vergeten lommer/
,, Om daer met naer geluyd te korren uyt zijn kommer.
Ten laetſten 't zo geviel ik by een molenaer
In dienſte my begaf/ mits ik daer uyt gevaer
Mocht ſchuylen/ en het luk my dienden zo behendich/
Mits ik vervormden al mijn kleedingen uytwendich/
Dat ik als onbekent mijn dienſte heb gedaen/
En 't was u molen. Celia. Waer? graef. 't Is by u Leridaen.

Celia. En koſt mijn lief hem tot dees ſlechten dienſt begeven?

Graef. Wat doen de menſchen niet om hoeden 't zoete leven?
De arbeydt viel my zwaer die 'k in de molen von/
Maer wat het lichaem leed/ de liefde weer verwon.
De liefde zelven maeld als molenaer in 't herte
't Onſichtbaerlijke grayn van een verwoede ſmerte.
De ſteenen des gedachts/ en oogens-water-vloed
Die malen ſteets het meel van een bedrukt gemoed.
Hier af zo baktmen 't brood waer by de droefheid voeyden/
En geven ſteeds nieuw grayn 't welk uyt de knaging groeyden.
Nu quam ik hier by toeval die de tijd my gaf/
En overtijdich/ mits mijn herte was zo laf
In flaeuwte uytgeteert/ door 't derven uw's gezichte/
Dat ik 't gevaer vergat om 't herte te verlichten.

Celia. Ha Proſpero! de tijd die ik u heb gemiſt/
Laes! heb ik in 't geween noyt oogen-blik geſliſt/
Dees kaken/ ach! en zijn niet als beſulde banen/
Door 't ſtedige gerol mijns laeuwe/ brakke tranen/
Die d' aenpars mijns gezuchts uyt deſe boezem drong
Uyt voorbeeld uws af-zijn/ die yſelijke dwong.
My zelven uyt mijn zelfs/ dus Celia uytteerden/
En in een geeſt'loos rif/ laes! Metamorphozeerden.
Nu is vergeten al de quelle/ en 't verdriet.

Graef. Hoe dat mijn lief? Celia. Vermits uw Celia nu ziet/
Laet my nu met u gaen/ flukx ſal ik my verkleden.

Graef. 't En mach niet zijn mijn hert/ laet ons niet van de reden
Door blinde paſſy vlien. Celia. Wel wat zal 't zijn in 't leſt?
Wat raed? Graef. Mijns oordeels acht ik 't vaynſen alderbeſt/
G'lijk of ghy mijn gevang'nis vaſt'lijk koſt gelooven/
En daer meed' zalmen al 't vermoeden gantſch verdooven
Dat wy den ander zien. en ik zal in dit kleed
Vaek by u komen/ want daer niemand van en weet.

Celia. Myn lief/ 't is wel gezeyt/ dies ik in 't openbare
Beween/ g'lijk of mijn Graef in hechteniſſe ware/
En droeffelijke klaegh. Graef. En ook zijn Majeſteyt
Te voete valt/ en mijn gevangenis beſchreyt.

Wat

Celia. Wat is 't dat u verbaeft? Graef. My dunkt ik hoor geruchte.
Theodor. Myn Heer/ het schynt my vreemd/ ach Heer het bitt're zuchten
Myns vrouwens naer gequyn / kan ik uytspreken niet.
Myn Heer in dese kleen? Graef. Ghy Grave Prosp'ro ziet.
Theodor. Ha wereld! wat verdriet! de Prince komt genaken/
Zyn Pagies zyn beneen. Celia. Hoe zult ghy wech geraken?
Ach lief. Gra. Zacht/ zacht. Cel. Myn hert. Gra. Dus niet verbaeft
Niet kennen zal hy my/ hebt ghy my niet gekent. (en bent/

Prince, en Valerio.

Prins. Geen aengenamer licht myn oogen noyt en zagen.
Celia. Uw Hoocheid moet dat licht dan in de uwen dragen.
Theodor. Nu molenaer vertrekt: gebreekt u anders yet?
Graef. Het geen daer ik om quam en heb ik immer niet.
celia. Gaet Theodora/ geeft hem 't geen hem mach gebreken.
Prins. Het schynt dat uwe oogen uw misnoeghte uytspreken/
Wat isser Hertogin? is 't u gevangen Graef?
celia. Noch blyf ik vry/al maekt ghy Prospero uw slaef.
Prins. Geen slaef alleene/ maer de dood staet hem voor oogen.
celia. Uw hoogheid overheerscht /'t is all' in uw vermogen.
Prins. 't Voornemen van de Graef de dood nu eynd'lik breekt.
celia. En uw baldadicheid zal door my zyn gewreekt.
Prins. Ghy kent voorkomen 't al het geen nu is op handen.
celia. Ghy nimmer breken zult myn liefdens vaste banden.
Prins. Vergunt my slechts alleen ik dese hand geraek.
celia. Veel vaerdiger zy is om wreken myne wraek.
Prins. Kan het me-doogen u tot geen weer-liefde dringen?
celia. De reklykheid kan meer als tyrannije dwingen.
Prins. Zo ghy de Graef verliest/ waerom ontzeght ghy my?
celia. Vermits ghy oorzaek zyt van 't gene dat ik ly.
Prins. Wyt Prospero de quel om 't geen hy heeft bedreven.
celia. Daer heeft uw hoogheid hem veel reden toe gegeven.
Prins. De Hertogin zyn doente niet verschoonen kan.
celia. Zeer wel. Prins. Hoe dat? Celia. Vermits hy is een Graef/en man
Wiens genereuse bloed geen eers-vlek kan verdragen/
„ De Prinsen vaeken doen het geen zy na beklagen:
Had ghy hem niet getergt/ had ghy hem niet getart/
Zo had uw hoogheid noyt ondekt zyn stoute hart.
Wat Prosp'ro heeft gedaen in 't trecken zyns geweere/
„ Was niet om te misdoen/ maer voorstand zynes eere.
De minste onderdaen die staet zyn eere voor.
Prins. En daerom is 't dat hy zyn Hertogin verloor.
Aenvaert nu weer een Prins/ en staekt myn hertens quellen/
En Celia ik zal uw Graef in vryheid stellen.
Graef. En noch gebreekter yets te zeggen aen me Vrouw/
Want Leridano zey dat ik u zeggen zou/

D Hoe

Hoe onse molen langer niet zal kunnen malen/
Zo ghy 't verlaet niet stut met strenge eycke palen/
Recht tegens 't waters val/ en die zo wel borst-weert/
Dat d'eerste slagh de molen niet rondomme keert/
Maer vast mach blijven staen/ zo tegen d' eerst' als tweeds
Aenstoot van 't waters vloed. En ook is zijne beede/
Dat alsmen 't koren zend men wel de mate schrijft/
Op datter op de molen niet vergeten blijft.
En 't zelf de zal hy doen/ zo werter niet vergeten/
Dus 't geen hier wert gedaen kan Leridaen daer weten/
En hier wat daer om gaet. Celia. 'k Heb u zeer wel verstaen/
By mijn hof-meester zal 't volcomen zijn gedaen/
't Welk is mijn rechter hand: ghy meucht uw meester zeggen/
Dat ik borst-weering wel zo vast zal doen beleggen/
Dat al de vloedens kracht/ en 't mogende geweld
In 't minst de molen niet in dit gevaer en stelt.
En zegt aen Leridaen/ hy wel gerust mach slapen/
't Geweld/ noch wrevel-vloed en zal my niet betrapen/
Ik blijf zyn borge/ en de rekeninge al
Van 't geen hier om zal gaen men hem ook schrijven zal.

Graef. Me Vrou/ hier meed' ik ga. Prins. De boer g'lijkt wel een hove-
Celia. Men vind beleeftheid vaeken wel in een verschoofling. (ling.
Uw hoogheid my vergeef. 't schijnt ik mijn Vader hoor.
Prins. Valerio hoe haestich ik het licht verloor
Mijns herten glory/ laes! Vale. Mijn Heer 't en is geen wonder/
Want Celia gelooft dat Prospero nu onder
De wil uw's hoogheids staet/ vermits zy vast gelooft
Dat heur geliefde Graef zijn vryheid is ontrooft.
Prins. Wat tijd noch wercken zal/ moet tijd ons openbaren.
Valerio. De wond is noch te versch/ laet tijd ons 't al verklaren.

De Koning en Rufino.

Koning. RUfino, 't schijnt natuur heeft in dit lieve beeldt
Van Celia de proef van al heur gunst gedeelt/
Ach! had ik niet gezien die herte-steelers-oogen/
Want 't schijnt mijn hert en ziel zijn schielijk opgetoogen
In een verwoest gewoel/ laes! die den Hemel ziet
Verandert in een Hel zo keur die niet geniet:
Hoe kort was my de tijd die wy by Celia waeren!
Rufino. Het scheen u Majesteyt verwerden in de haeren/
Zo steeds was uw gezicht op Celia gedoelt.
Koning. 't Is onafbeeldelik het geen mijn hert gevoeld.
Rufino. Zy mocht uyt uw gezicht uw liefde wel bemerken.
Koning. Wat kan de liefdens schicht in onze herten werken!
Ten waer heur Vader die gestedich by heur stond/
Ik had heur g'openbaert mijn doodelike wond.

Die

Die dit arm' herte voeld'. Pagie. Myn Heer hier is een Vrouwe/
Zy schynt wat groots te zyn/ 't gezicht afbeeld heur rouwe.
Verzoeckt uw Majestept heur geven wil gehoor.

Koning. 'k Acht 't is de Hertogin/ die my komt spreken voor
De Grave Prospero: wel laet heur komen binnen.
Rufino watten glory zal myn ziele vinnen
Als ik die schoon zal zien/ ha oogen! u verzaed
Door 't engelyk gezicht heurs lief gentil gelaet.

Celia d' Hertoginne.

EEn Vrou u valt te voet/
Laet uw Prinslik gemoed
Door dese oogens regen
Wt myn benaude borst/
Gestrengen/ hoogen Vorst
V tot me-ly bewegen.
't Baldadige geweld
Rechtvaerdicheid gansch stelt
In tyrannyes handen.
Ghy die de scepter zwayd/
Laet redenens beschapt
Doch heerschen in uw landen.
„ Wat zyn de Prinsen/ Heer/
„ Die luste boven eer
„ Moed-willichlik aenvaerden?
„ 't Zyn Prinsen in de schyn/
„ Maer/ lacy! zulken zyn
„ Recht Tyg'ren op de aerde.
Uw zoon heeft nu geboet
De hetten zynes bloed
Nu hy myn Grave boeyden/
Het misbruyck zynes haet
Nu na zyn leven staet/
Vermits zyn toren groeyden.
Zo zyne hoogheid acht
Ik immer myn gedacht
Tot Prosp'ro zal verlaten/
Hoe? zoud' ik scheyden van
Myn echte trouwen man/
'k Most dan myn zelven haten.
Doch zo de Prinse tracht
Door krachte zynes macht
Zyn leven hem te nemen/
Myn over-bleven tyd
Zal ik de Prins ter spyt
Bedroefdelik beweenen.

En dese tyranny
Die 'k onrechtvaerdigh ly
Den hooghen Hemel klaghen/
,,Al zyn de Prinçen Goon
,,Der aerde/ 't is verboon
,,Hun onderdaen te plaeghen.
Ghy die de scepter vuurt
En uw gemeente stuurt
Zo wijs'lijk/ en goedadich:
Laet uw vermeet'len Zoon
Niet smetten uwen kroon
Door moed-wil dus baldadich.
'k Bid uwe Majesteyt/
Doch gheve zulk bescheyd
Om Prosp'ro vry te stellen.
Vermoghen niet ghebeen/
Beweeght u door 't gheween
Welk uyt dees ooghen wellen.

Koning. Ha Celia al had ghy niet de waere reden!
Aen uwe zyd/ 't verzoek en krachte uws ghebeden/
(Vermits die komen uyt dees uw verweende mondt)
Een will' ghe yver in myn hertens neyginghe vond/
Om niet alleen 't verzoek/ maer wat ghy zult ghebieden/
Zo vaerdich als ghy 't wenscht te laten fluex gheschieden.
Ghy Hertoginn' had lange door myn woord 't verbond/
Dies zal ik stellen vry uw Prospero terstont.
Een Tempel zo ghy wilt 'k om u wil laten bouwen/
Om op het hooghe autaer uw lieve beeld' t'aenschouwen/
Om aenghebeen te zyn ghelijk ik u aenbid/
En in het middel-punt uws Conings herte zit.

Celia. Veel waerder waer de tempel voor uw waerde troone/
En met Laurieren dicht verciert uw hoofdens kroone/
Als 't Heroykste beeld uytbeeldende uw waerd'/
Mits ghy nu macht/ en recht/ een-schalich evenaert/
En ik als dienares u d'offer-mirr' mocht gheven/
Nu ghy de Grave gheeft zyn vryheid/ en my 't leven.
Lang leef uw Majesteyt. Ko. Rufyn. Rufi. Myn Heere. Ko. Gaet
En datmen ook de Graef terstont in vryheid laet.

Rufino. Myn Heer het zal gheschien. Nu zalt gevayns ondekken/
Hoe wel 't zyn hoogheid tot meer toren zal verwrekken.

Celia. Gherechticheid betoont in all's uw Majesteyt.

Koning. Ik bid u Celia blijft/ uw Grave hier verbeyd.
En laet my mid'ler tyd het lieve licht uws ooghen
('t Verweende zoet gegluur/ almachtich in vermogen)
Ghenieten Hertogin/ want myn hert trockt ghy in
Bestrikking uwes schoon/ in dese boezem vin.

Ik

Ik een verkrachte ziel/ mits 't wezen is verlozen
Door will'ghe slaverny/ gelukkelik verkozen:
Mits 't keurelyke oog uw/ schoonste puyk/ verkiest/
Waer door uw Coning/ laes/ zyn eyghendom verliest.
Doch Celia rechtvaerdich ik myn vryheid derve/
Zo ik maer tytel van uw slaef te zyn verwerve/
Verwerve dan het hoogst' een Coning erven mach/
Gheen waerder in dees eeuw men kroone voeren zach
Als uw gentiele pruyk op 't schoonste schoon verheven/
Ik off'r u op myn kroon/ myn scepter/ en myn leven.
Maek u daer vrouwe van/ mits ik verwonnen ben.
Celia. Myn sprake is verstomt/ want laey/ Heer ik ken
Niet oord'len op wat grond uw Majesteyt zou spreken.
Koning. De woorden kunnen al myn passy niet uytbreken.
Celia. Breekt passy/ Heer/ waer in gh'u Heer uws zelfs betoont.
Koning. Stilt ghy de Passy/ en daer door u zelven kroont.
Celia. Zo cierden ik myn pruyk met onrechtvaerdicheden.
Koning. Laet u voorneem niet gaen te boven uwe reden.
Celia. 'k Gheloof uw Majesteyt niet spreekt gelijk hy denkt.
Koning. Ten waer de liefde heeft myn wezen gansch gekrenkt.
Celia. Is 't wezen gansch ghekrenkt? zo dwalen dan de zinnen.
Koning. Vermits de vinn'ghe dwang van't schichzelik beminnen.
Celia. De schichticheyd is quaet/ bedaertheid die vernielt.
Koning. Stilt ghy de schichticheid van dien die voor u knielt.
Celia. Stilt ghy de schichticheid door u bedacht beraden.
Koning. Stilt ghy de schichticheyd door schichticheids verzaden.
Celia. Verzaden ik de schicht zo stichten ik myn val.
Koning. Veel eerder uwe glory hoogher ryzen zal.
Celia. Om dat ik schicht door schichte wichtelik zou stillen?
Koning. Om dat ghy aen uw Coning gaeft zyn graeghtens wille.
Celia. Die wil/ myn Heer/ en kan in u niet zyn ghelooft.
Koning. Door 't niet verkrijghen ghy myn hertens leven rooft.
celia. Wat roof ik/ laey/ zo ik niet en heb verkozen?
Koning. Wat houd ik zo ik al myn hebben heb verlozen?
Celia. Behoedt u voort verlies zo houd ghy 't gheen ghy had.
Koning. Ghy hebben zult het gheen noyt onderdaen bezat.
Celia. Verkreghen door de schicht die d'eerbaeren verachten.
Koning. Te achterdochtich zyn de Hertogins ghedachten.
Celia. Doch tot uw Majesteyts ghebieden ben ik reed'.
Koning. Ha Celia! uw Coning maekt ghy slaef daer meed'.
Celia. Stelt ghy myn Grave vry gheen dienst zal ik u weyg'ren.
Koning. Zo doet ghy in het hooghste top myn glory steyg'ren.
Celia. Nochtans de Prins uw zoon zal daer door zyn misnoeghe.
Koning. Meer win ik zo ghy u na myne wille voeght.
Celia. Ik twijffel niet dat uw beloft zal vruchtbaer wezen.
Koning. Vermits die uyt de born mijns herte is ghe rezen.

Celia, Ik met verlangen hoop om Prosp'ro vry te zien.
Koning, 'k Verzekert u/ en 't zal ook dadelik gheſchien.
En ghy verkrachte ziel zult ſmaekelik ghenieten
De wenſchelike graeght die door uw ad'ren vlieten.
Hier comt Rufyn/wat nieuws? Rufi. Ha Coning/'t myner leet
Ik tyding brenghe van de doente al te wreed'/
Zou dit een Prinſe doen? Kon. Wat tyding mach hy brenghen?
Kufino. Zal uwe Majeſteyt dit moeten dus ghehenghen?
Koning. Wat iſt? Rufino. De Graef is dood: de Prins heeft het gedaen.
Celia. De Grave dood? helaes! barſt uyt bedroeft ghetraen.
Staekt azem uwe lucht. Konin. Rufyn/zy is in flaeute.
Rufino. Heur bloed verloozen heeft de matelike laeute.
Koning. 't Verweende Carmoſy van heure kaeken ſcheydt/
De zonnens licht/helaes! in droeve tenting leydt.
Beſturven is de kleur/ heur polſen gans verdwijnen/
't Hert-koeſterende-licht taent nu ſters flickrings ſchijnen/
Ha Prinſe! ha tyran! ha Neroniſte aert!
Ha Prins! myn zoon te zyn en acht ik u niet waerd'!
Domiciaen/ en ook Celijn gaet ghy te boven
In wreedheid/laes/ik ſchrik om 't zelfde te gheloven.
Fy Prinſe! hebt ghy niet uw Vaders wil ghehoort?
Niet teghenſtaende hebt Graef Proſpero vermoordt/
Vermoordt? helaes/ vermoordt/ het ſchijnt my 't vreemſte wonder.
Rufino. 'k Hebt lichaem dood gezien. Ko. Hoe? Rufi. Heere het lach onder
Een zwart fluweelen kleet zeer ſtatelik bedekt.
Koning. Rufyn/ik zweer het my tot wraek-giers toorn verwrekt.
Celia. Ha Hemel/ is hy dood? Is Proſpero verſcheyden?
Ach Celia/ waerom zal uwe liefd verbeyden/
Maer vlieghen na het rif/ waer myn ziel in huys-veſt
Op dat ik noch het koude riffe voor het leſt
Met tranen overvloey. Wraeck/ Hemel/ wilt my gheven
Van een tyrannich Prins/ vermoorder mynes leven.
Koning. Ha Celia Hertogin/helaes ik ben heur quyt!
Gheeyndight is de ſpoel myns droeve levens tijd.
Vlieght Coning na u graf/uw luk-ſter is verſchoten/
Gheen toeval heeft my zo ellendelik verdroten.
Als deſe/ha/Rufijn wat iſſer ramp/en quel?
Noyt waſſer op de wereld droeve' en naerer hel.
Rufino. Myn Heer de Prins die komt. Kon. Zo komt hy zeer afgrijſlijk.
Vermetelen/tyran/uw doenten zyn te yſlijk
Onmenſchelik/ van hier/ gaet flucx uyt myn ghezicht/
Vermits ghy ſtout'lijck braekt ghehoorzaemheid/ en plicht
Die ghy myn ſchuldich zyt/ ik ban u uyt myn landen/
Vertreckt voor dat ik deze Coninglike handen
Door toorzen aen u ſchen/ ik acht u niet myn zoon/
Maer vreemd/en zo ont-erve u ook van myn kroon/

Ik

Ik zegg' u Prins vertrekt/ of zult my oorzaek geven
Dat ik de Gravens dood doe boeten met uw leven.
Prins. Uw wille zal geschien/ en buyten 't land ik dool.
Rufino. De Konings haestigheid is g'lijk een vlamm'ge kool/
Die door de tijd verdooft. Daerom wilt niet vertrecken/
De liefd' uw's vaders zal door inzicht wel verwrecken
U misdaed te verschoonen/ volght/ Heer/ doch mijnen raed.
Prins. Wat ramp my d'Hemel/ laey! overvallen laet/
De Conings ongena/ doch 't meest dat my zal quellen/
Is dat mijn ballingschap my upt 't gezicht zal stellen
Van d'Hertogin: ha Celia! boert met mijn geween/
„ Geluckich is 't onluk als 't onluk komt alleen.

Derde Bedrijf.

De Prince Aristippus.

IN nare eenicheid met kribbige gedachten/
Vol yd'le klachten/ bedrukt'lik zwerf/
Het hof/ en mijn lief/ helaey! derf/
Niet isser als wantrouwingh lukloos te verwachten.
Den Hemel ik vermoey/ mijn zelven ben ik moede/
Vermits ik voede// op flaeuwe hoop/
Het hof/ en mijn lief/ helaes! verloop
De knaginge/ op me! verschrickt dit laffe bloede.
Zijn Majesteyt my haet/ en Celia is afkeerlijk/
Ach al te deerlijk// mijn onluk zie/
Het hof en mijn lief/ onwillich afvlie/
Ontprinst dees Prince is van Prinsens state heerlijk.
Door 't af-zijn hoopten ik mijn knaging te verzachten/
Maer laey! brachten// meer ong'nucht
Van 't hof en mijn lief ben ik ghevlucht:
Maer nimmer vluchten kan van 't dool-hof mijns gedachten.

Waer of Valerio toeft? te lang hy/ laes! verwacht:
Ha Hemel! gunt dat hy maer tijding met hem bracht
Van die ondankb're Vrouw'/ van Celia/ ha wrede
Verharde Hertogin! mijn smeking/ en gebede/
Mijn beed'ling/ laey! kan 't vermurwen niet u hert?
Maer door mijn vlaping meer/ en meerder steeds verhert/
Hier comt hy/ ha Valeer! te lange ghy verbeyden.

Valerio.

Myn Heer/ van 't hof en kost ik vaerdiger niet scheyden/
Geen tijding breng ik ook die u verblijden mach:
Want noyt ik 's Conings hof in mijne tijden zach
Zo cierelik geyronkt/ en met volmaekter vreughde.
Prins. De waerom ik weet wel/ doch nimmer kan mijn jeughde

Bekomen

Bekomen droever maer. Valer. Vermits uw zonne rÿst?
Prins. Ach neen/ maer d' ondergang mÿns zonne dit aenwÿst.
Valerio. Me Vrouwe de Princes is om u hier gekomen.
Prins. Helaes! 't is my al tegen/ Zonne/ Maen/ en stromen.
Valerio. Uw Vader dat verzocht/ en Vrankrÿk zond heur hier.
Prins. Mÿn herte trilt/ helaes! in een verwoest getier.
Valerio. Om dat ghy huwen zult? Prins. Om dat ik moet uyt teren
Door knaging deses borst: want nu zal eclipseren
Mÿn zonne. Valer. Waerom dat? Prins. Mits ik heur niet wil zien.
Valerio. Uw hoogheid u verzint/ want dat kan niet geschien.
Zÿn Majesteyt gezonden heeft in alle hoeken/
Alleenlÿk om uw hoogheid dadelÿk te zoeken/
En flukx ten Hove komt. Prins. Dan my niet vinden zal/
Gebannen is zÿn zoon door lukkeloos misval:
Zÿn toren my verdreef door haesticheid zÿns zinnen/
Dus als hy om my wenscht dan zal hy my niet vinnen.
'k Beklage de Princes/ want Celia die leeft
In dit bedroefde hert/ geen afgoddinne heeft
Mÿn ziel/ helaes! als heur de Coning heeft verkoren.
Me Vrouwe de Princes/ zÿn arbeyd was verloren/
Mÿn kiesing elders neyght/ dies nimmer ik in d'echt
Met heur verzamen zal. Valerio het recht
Heb ik aen mÿne zÿd'. Mÿn Vrouw' moet ik verkiesen/
Mÿn vryheid wil ik ook om niemants wil verliesen.
Wat luyden komen daer? Valer. 't Zÿn molenaers zoo 't schÿnt.
Prins. Van Celia? Valer. 't Kan zÿn. Prins. Valerio zy zÿn 't.

Molimpo, de Grave Prospero, beyde in molenaers kleedinge.

Molimp. Martÿn ik bid u laeten wy ten boswaerts gaen.
Graef. Waerom Molimpo? Molim. Doch 't kan hier wel zÿn gedaen/
't Geen dit wantrouw'ge hert/ helaes! heeft voorgenomen.
Graef. Hoe? waerom zou wantrouw' Molimpo over komen?
Molimp. Hier mede ik verniel mÿn overblÿfsels tÿd.
Graef. 'k Geloof niet dat ghy buyten uwe zinnen zÿt.
Molimp. My zelven ben ik quÿt. Graef. Molimpo wilt bedaren.
Molimp. Martÿn nu dat mÿn sterren zo afgunstich waren/
Dat Laura/ die ik lang mÿn hert gegeven had/
Heur liefd' my nu ontrukt/ en zeker weet hoe dat
Zy u genegen is/ en uw nu heeft verkoren/
Verschuldicht zy zo qualik g'lÿk ik wel gae verloren.
Graef. Wech met dees razerny/ Molimpo zÿt ghy zot?
Wilt ghy om wereld's ramp vertoornen uwen God?
Molimpo zÿt gerust/ zÿn dit uw quels-verdrieten?
'k Belegt zy my verlaet/ en ghy heur zult genieten.
Molimp. Genieten Laura? Graef. Heur. Molim. Zo val ik u te voet.
Graef. Onnoodich/ maer bezadicht uw verwoest gemoed/

Bp dese hand ik zweert. Molimpo. Zou Laura u verlaten?

Graef. Verlaten niet alleen/ maer Laura zal mp haten.

Molimp. V haten? Graef. Haten/ en gelooft het voor gewis.

Molimp. Martijn het schijnt mp dattet gansch onmoog'lijk is.

Graef. Vermits ghp niet en weet op wat grond ik mach spreken.

Molimp. Zou Laura heure liefde t'uwaerts kunnen breken?

Graef. Gansch breken/ en u lieven g'lijk zp voozen deed':
Brengt ghp maer Laura hier. Molim. Daer toe ik middel weet:
Martijn ik gae om heur. Graef. Maer zonder te vermanen/
Molimpo/ van het geen wp spraken hier te zamen/
Vapnst in de beste voegh'/ mp 't al beleggen laet.

Molimp. Ik gae Martijn/ en volgh' in alles uwen raed.

Prins Dit is de mool'naer die wp laest bp Celia vonden/
Of 't luk ons dienden dat wp nu vernemen konden
Watt'r omme gaet in't hof. Vale. Het schijnt mijn Heer hp is't.

Prins. De molenaer/ helaes! in 't minste niet en gist
De Prins hem is zo na. Graef. Bedriegen niet de oogen
Zo is 't de Prins: hp is 't; ha Hemel! uw vermogen
Genadelik betoont. Prins. God hoed u molenaer.

Graef. En desgelijkx u bepde t' zamen/ vriend van waer
Is uwe comst? waer heen? dus van de wegh verschepden?
't Zp dat ghp na de molen uwen gang wilt lepden.

Prins. Ons maelt genoech in 't hooft. Graef. 't schijnt dat ghp komt ver-
(moed.

Prins. Die zonder rusten gaet/ gewis vermoepen moet.

Graef. Te voet te gaen ik acht ghp niet gewent moet weesen.

Prins. Mp dunkt dat ik u heb noch meer gezien voor deezen.

Graef. Maer in een ander staet. Prins. Neen in de zelfde kleen/
In 't hof van d'Hertoginn'. Graef. Daer koom ik in 't gemeen/
Hoe na heur dienaer zijt? Prins. Heur dienaer en heur slave/
Op heur gezicht ik dit verstikte herte lave/
De Hertogin ik lief. Graef. Hoe liefde ghp Me Vrouw'?
Zwijght vriend: want zulken roem u wel berouwen zou/
Mits zp de liefd' verfoept die niet en is gansch echt'lik.

Prins. Ghp achten mp heur waerdich/kenden ghp mp recht'lik.

Graef. Nu ik u wel be-oogh/ mp dunkt dat ik u ken:
Lieft ghp de Hertogin? ik van gevoelen ben
Ghp reuckeloozich doold/ hoe? zou zp u begeeren?
Veel eerder mp in dees bemeelde mool'naers kleeren:
Zet dat vrp upt uw zin. Prins. Wanneer zaeght ghp heur laest?

Graef. 'k Ben daer onlangs geweest/ maer gae daer nu weer haest.

Prins. Zo ziet ghp 't lieve licht van die hooghwaerde Vrouwe.

Graef. Daer is geen licht/ want 't is al droefenis en rouwe
Nae 't overlijden van de Grave/ zo ik hoor.

Prins. De Graef is 't niet/ maer ik die 't leven gansch verloor.
Hebt ghp de Hertogin met pemand wel zien spreken?

Graef. De Prins ik bp heur vond/ maer na mp docht/ aen 't teken

De neyging toont of't geen afkeerlÿkheid veracht/
Zo docht my dat de Prins in d' Hertogins gedacht (hoorden?
In 't minst niet was gheplaetst. Prins. Wat was 't dat ghy meer
Graef. Maer dat de Prins daer na de Grave deed vermoorden.
Wiens dood de Hertogin steets weenende beklaeght/
Want zy de Grave noch in heure herte draeght/
Vervloekende de Prins/ zo doen ook d' heuren t' zamen.
Prins. Wat dede ghy? Graef. Ik heer? ik zeyde willich; Amen;
Want zulken tyranny geen Prinsens hert betaemt/
'k Verwonder dat de Prins hem niet en heeft geschaemt
Zo deerlÿk hem te doon. Prins. 't Is waerdich te beweenen.
Vriend Molenaer zo ghy u hulp my woud' verleenen
Om Celia te zien. Valer. Hoe? wilt ghy met hem gaen?
Prins. In vreemde kleeding'/ waerom zoud' ik niet bestaen?
Valerio. In molenaers gewaed'? Prins. Geen beter kan ik vinnen.
Wat kan de liefd' niet doen in dien die recht beminnen?
Ik gae met hem vry in/ en klaegh' aen heur mÿn nood/
En zweer ik stervend' leef/ en levende ben dood.
Valerio. De vinding' is niet quaet. Prins. 'k Salt hem te voren leggen.
Mÿn vriend ik bid u wilt vrymoedelik my zeggen
Of my door uwe gunst een weldaed mach geschien?
Graef. Zoo 't reed'lÿk is ghy meucht my stoutelik gebien.
Prins. Tot dankbaerheid ik u dees gouden keten geef. (ik hem weeg.
Graef. Is 't goud mÿn Heer? Prins. 't Is goud. Graef. 't Schÿnt gout na
Valerio. Veel meerder loon als dit zult ghy van hem genieten.
Graef. Gelooft dat geene dienst my kunnen zal verdrieten.
Prins. Om Celia te zien most ghy my by heur leen.
Graef. In dese kleedingh? Prins. Neen/ maer in de mool'naers kleen.
Graef. Zo zÿt ghy onbekent. mÿn Heer 't zal u gewerden.
Valerio. Zult ghy stantvastich in uw woorden wel volherden?
Graef. Dat ghy my kost te recht 'k weet ghy niet twÿflen zoud.
Prins. Ik twÿffel niet. Graef. Ach neen! op my u vry vertrout/
Al ben ik ongezien in kleeding/ en in weesen/
Gelooft/ mÿn Heer/ ik ben uyt goede stam gereesen.
't Is tÿd voor my om gaen/ mÿn me-gezel vertoeft/
Wy gaen om mool'naers kleen/ en volcht ghy/ want ghy b'hoeft
Daerom niet meed' te gaen: maer meught al zaftjens volgen.
Valerio. Dus laet ons t'zamen gaen. Prins. Wat vreemder en hobolgen
Geluckigen toeval my onverziens gemoet/
Dus werd liefd vaeken door d'onnoozelen gevoed.
Ha Celia! nu zal de Prince u ontstelen
't Verweende schoon uw's schoon/ hoe wel 't u zal verbelen
Het molenaers gewaeyd. 't gesteel is vaeken zoet/
Mits het vernufts beleyd ons dat verkrÿgen doet.
Verkregen ongegunt teelt heymelik behagen.
Verzaed uw lange hoop/ wreekt nu uw naerlik klagen/

Wist

Wist af de brakke vloed uw's bitterlik geween/
Verquikt uw arme hert/ staekt uw benaeuwt gesteen/
Uw lang ghekerm/ en smert, uw daegh-raed komt genaken/
Uw lang verschoolen zon zal boven d'aerd' geraken/
Uw lang verdwenen licht by toeval flick'ren zal/
Uw lang geween verquikt nu door 't gezicht uw's al/
Uw lange duyst're nacht zal lukkelik nu dagen/
Uw oogen zullen zien 't geen zy in lang niet zagen/
Verbaest niet Prins uw ziel door 't hemelse gezicht/
Verschrikt niet droeve hert door 't onverwachte licht/
Maer offert aen me Vrouw' het waerdste uwes wesen/
Mits uyt uw afgoddin het lukkichtst' is geresen/
Vergeet d'afkeerlijkheid die zy u heeft betoont/
Vergeet d'afgunsticheid daer zy uw liefd' me loont/
Vergeet de wreedicheid uw's stuure Hertoginne/
Vergeet/ helaes! dat zy u nimmer kost beminnen/
Be-ooght alleen uw hertens liefde die ghy draeght/
Vergeet de bange knaging die u heeft geplaeght/
't Zal alles zijn verzoet/ nu ghy slechts meucht aenschouwen
De waerom/ en de oorsprongh' uwes zielens rouwen.
Ha liefde! trotse kracht/ verkrachter des gemoed/
Waerom is 't dat ghy onze graeghten haken doet
Te knielen voor het Autaer onzes ziels ellenden?
In wiens verharde borst men nooyt/ helaes! bekenden
Medoogelik beweeg/ maer spijtige afkeer:
Is 't om dat ons' ellenden daer door meer en meer
Verdubb'len? Nu 't zal zijn/ en toonen my gelaten
Om d' Hertogin te zien/ die opt heur Prinse haten/
Ha liefde! dolle passy/ wonderbaer van aert/
Als liefde afkeerlikheid met liefde even-aert.

Molimpo, en Laura.

Laura, Waer is Martijn gebleven? Molim. In d'elmen ik hem liet/
Waer ik hem klaeghden al mijn quelling en verdriet/
En hy my zeyden 't gene ik op 't breetst' verhaelden.
Daer komt Martijn. Laura. Hy ist/ Martijn het schijnt ghy faelden
In 't redelijk verstand/ na 't geen Molimp my zeyd;
Wat is 't? Melancoly? die in uw hert'nen leyd?
Wat is 't dat u beweegt? Graef. 't Ondekken van de waerheid/
Want ziende dat Molimpo leeft in droeve naerheid/
En ik de oorzaek ben hy u weer liefde derft/
Waerom Molimpos leven duysent dooden sterft/
En ik u niet en lief/ was 't raedzaem te verklaren.
Laura. Zo kent ghy dat u woorden beuzelingen waren?
Graef. Niet anders als bedrogh/ en een bevaynsde schijn.
Laura, Hoe? kander in de mans zo snoode valsheid zijn?

Graef. Nootzakelik bedrogh is licht'lik te verschoonen.
Laura. Waert ghy genoodzukt my bevaynsde liefd' te toonen?
Graef. Ik lief u/ maer niet om in d'echt te zyn verzaemt.
Laura. Hoe quamt dat ghy zo veer met my in woorden quaemt?
Graef. De woorden woorden zyn/ wat anders zyn de werken.
Molimp. Hier uyt zo meucht ghy/ Laura/ zyne boerting merken.
Graef. 't Was boerting Laura. Laura. Wast? oneerlyk was 't gedaen.
Graef. 't Zy eerlyk of oneerlyk/ 'k moet u/ Laura/ raen
Dat ghy Molimpos liefd' met d'uwen wilt vergelden/
't Is nu twee jaren hy zyn herte t' uwaerts stelden/
En noyt uw liefd' verkreegh: hy is uw liefde waerd'/
Wel doet ghy zo ghy met hem echtelik vergaert/
Want ik en lief u niet. *Binnen.* Laura. Zo mach ik wel beklagen
De trouwe liefd' die ik u lange heb gedragen/
Ondankbaren/ te wreed ghy in uw doenten bent.
Molimp. Nu hebt ghy/ Laura/ zelfs gehoort 't geen hy bekent/
Laet 't u niet quellen/ lief/ zyn boerting/ en ontrouwe/
En maekt u/ Laura/ nu Molimpos echte vrouwe:
De wreedheid/ en ontrouw daer hy u meed' gemoet/
Zal door myn reyne liefde t' uwaerts zyn verzoet.
Laura. Hoe? waent ghy ik zo haest myn liefde kan vergeten?
Molimp. Vermits ghy uwen tyd zo vrucht'loos hebt versleten.
Laura. Versleten? 't is wel waer/ maer liefde blyft stantvast.
Molimp. Hoe? kunt ghy lieven zo ghy ziet zyn haet in 't last?
Laura. Die haete vaeken doet de liefde meer ontsteken.
Molimp. Hoe zoud ghy lieven zo ghy zyne liefd' ziet breken?
Laura. Vermits men vaeken wil het geen men niet vermach.
Molimp. Noyt zulken passy ik in geen'ge vrouwe zach.
Laura. In vrouwen aldermeest/ als zy eens grondich minnen.
Molimp. Zo moet gansch zyn verblind de loots-vrou heures zinnen.
Laura. Verblind in ander keur als liefd' eens keurlik kiest.
Molimp. En blyft uw keur noch keur/ zo ghy uw keur verliest?
Laura. 't Verliesen breekt geen keur/ want keur kiest voor 't verwerven.
Molimp. Als keur geen keur geniet/ moet dan de keur niet sterven?
Laura. Neen/ want de keur is keur voor men 't verkoren heeft.
Molimp. En zoo 't verkrygen van de keure hoop'loos leeft?
Laura. Dat 's ongeluk/ maer lykwel blyft de keur in weezen:
„ Want keur most anders uyt verkryging zyn geresen/
„ 't Verkrygen van de keur geeft keure/ hert/ en ziel/
„ Doch mist de keur heur keur/ nochtans de keur behiel
„ Heur eerste wesen: 't welk sproot uyt een hertens tochte
„ Die onderschept in 't krachtichst' onzes zielen wrochte/
„ En zynde eens gehept/ 't verwisf'len wert belet.
Molimp. Waerom? Laura. Door krachte van de willens keur'ge wet/
„ Zo dat keur keure blyft/ al wert keur niet verkregen/
„ Dus kan 't verliesen van 't verkozen niet bewegen

Te rukken upt mijn hert die keur daer heeft geprint.

Molimp. Wat voordeel Laura/ zo Martijn u niet bemint?

Laura. Daerom zal moog'lijk keur in keure meer verkloeken/
Want zo ghy d'aert van keur wilt kundich onderzoeken/
Zo zult ghy vinden dat keur heur daer meest na stelt/
Om krijgen 't gene dat onmoogh'lijkheid verzelt:
Dit 's reyne liefdens doent. Molim. Ha grill'ge razernijen!

Laura. Dus moetmen om de liefde vele quelling lij'en.

Molimp. Die wy ons zelven doen. Laura. Neen 't geen de liefde doet.

Molimp. 't Schijnt Laura dat ghy dan Martijn noch lieven moet.

Laura. Ik lief hem om de keur die liefde op hem leyden.

Molimp. En lieft hy niet weerom zo hy u zelven zeyden?

Laura. Zo blijf ik met mijn keur 't welk hy ken hind'ren niet.

Molimp. 'k Bedroef my dat men deeze passy in u ziet.
Ken mijn twee-jaer'ge liefd' die ik u heb gedragen/
Het bidden en 't gesmeek/ de bitterheid mijns klagen/
De trouw' die ik betoon/ de quellingh die ik ly
U niet bewegen/ ghy de keure aen de zy
Door uw medoogen stelt/ en wisselt uw verkiesen?
Of wilt ghy/ Laura/ dat ik lievende verliese
Het aengename leven mijnes jeughdens tijd?
En boogen meught dat ghy de oorzaek daer van zijt?
Hebt deernis/ Laura/ smoort de wreedheid uw's gedachten.

Laura. Ik kan niet minder als uw liefde t' mijnwaerts achten.

Molimp. Lief/ maekt u dan mijn Vrouw'/ en ik maek my u slaef:
Voogdesse mijnes herts/ mijns middelen/ mijns haef:
Mijns zelven al/ en al/ meer kunt ghy niet begeeren/
Molimpo zal uw/ lief/ ontzichlik stedich eeren/
Als Keur-vorstinn' mijns ziel/ die 't al gebieden heeft
Mijns weezen/ eeuwich/ en zo lang Molimpo leeft.
Ach Laura! voeld uw herte gants'lik geen medogen?

Laura. Wy willen vaeken niet het geen wy wel vermogen.
't Geen onverkrijghbaer is daer na strekt onze graegt.

Molimp. Kunt ghy niet lieven/ Laura/ die u liefde draegt?
En haeten die u haet? Laura. Molimpo geen van beyden:
Zo most de niet gheliefde van zijn liefde scheyden
Ter vaert als d'een bemerkt dat d'ander niet bemint/
Noodzaek'lik most dan liefde zijn weer-liefdens kind/
't Welk strijd recht tegens reen/ mits weerliefd' werd geboozen
Eerst upt de liefd'/ want na dat liefde heeft verkoozen/
En liefde smeekt en vlapt/ om weer gelieft te zijn
Lijd liefde voor 't verkrijgen veel geknaegh en pijn/
Doch mist in 't eynd weerliefd'/ kan liefd' allengskens breken/
Maer niet dat liefde tracht door 't haten hem te wreken/.
Al liefd' Martijn my niet daerom hy my niet haet.

Molimp. 'k Zie/ Laura/ dat uw reden boven passy gaet.

Doch als ghy wel bedenckt dat hy u liefd betoonden
Bevaynsdelik/en hy u trouwe liefde loonden
Met tuyling en gheboert/krackt dat u liefde niet?

Laura. Ach ja/ maer niet dat daerom liefde gansch verbliet/
't Alwerken vande tijd kan liefde wel verdrijven
Maer inde lievers hert moet noch een vonckxken blijven.
't Welk vaeken licht ontsteekt aen g'heugenissens vier.
En blakert zo in 't hert/met zulken vreemd ghetier
Dat dikwijls 't arme hert zyn onluk moet beklaghen
En oorzaekt datmen schaers de tweede liefd kan dragen:
Dus is 't uw ongheluk ghy t' mynwaerts liefde stelt.

Molimp. Dees armen boesem Laura was twee Jaer verzelt
Ontsteken/en ghevlamt/hoe zou die nu verdoven?
Al waert schoon dat Molimpo gansch'lik waer verschoven
Versoept/veracht/en heel afkeerelik ontzeyd/
Daerom de liefde t' uwaerts nimmer van my scheydt/
Maer in myn passy zal ik steets in knaging leven.

Laura. Zo b'hoort ghy dan ook my myn passy te vergeven/
En oord'len na u zelfs. Molimpo al waert dat
Ik u myn liefde gun die Martijn eerst'lik had
't Is twijffelachtich oft myn Vader zou behaeghen.

Molimp. Die zorghe laet op my/ik zalt hem zelven vraghen/
Zo ghy vermurwt uw hert en myne quel medooght.

Laura. De tyd veel werken kan waer op vertrouwen mooght
Ik dank u voor uw liefd/beveelt het aende tyd.

Molimp. En d'Hemel/lieve Laura ghy verzekert zyt
Dat ik geduldelik tyds werking wil verwachten.
't Is tyd ik gae/vermits wy van het hof nu brachten/
Nieu-koorzen/en het water is naest aende vloedt/
Waerom ik noodich op de molen weezen moet:

Laura. Verhaelt Martijn in't minst niet wat ik u nu zeyde
En zo myn Vader vraeght waer ik dus lang verbeyde/
Zeght hem dat ik de roselaer gansch heb ghewiedt/
Ik ga doort elmen bos op dat my niemant ziet.

Molimp. En zonder Laura dat ik dese lippen raeke?
Ya Laura dat ghy wist wat Nectarlyke smake
Ik uyt die lieve vochte in myn herte stuur
'k G'loof ghy my gheven zout thien duyzent alle uur.
Vaert wel my lief. Lau. Vaert wel/vaert wel Molimpo/trouwe
In spijte van Martijn zo maek ik myn uw vrouwe
Beboert hy myne liefd/ en toont hy 't my int laest/
De vrouwen in 't ghemeen verwis'len ook wel haest.

'T VIER:

'T VIERDE BEDRYF.

De Koning, Celia, Theodora.

Koning. ET zuyverlijke licht uws herten-stelers-ooghen
Heeft zo de ziel'ghe kracht myns wezens opgetooghen
Dat nu myn hert voor d' Hertoginnens autaer knielt/
Een Coning voor u buygt/doch/ lacy! al gevielt
Dat al de Heem'lens Soon voor uwe schoonheyd bogen
Noch krachtigher ghsweldt uw terginghen vermoghen.
Ja Celia ghy terght dat ik myn kroon verzwee r
En deze scepter zwaeyer in uw slaef verkeer/
Verkeer en gans verbreemd/ ja nietich al myn hoogheid/
Om gh'nieten 't lief gegluur 't welck in uw lieve oog leyd.
Kabraeckster mynes herts/'t zy myn lucx-sterre vo n
Dat ik door slaverny uw trouwe weerliefd won/
Ghelooft uw Coningh zou dan terten alle volken/
Mits zyne glory waer ghesteyghert door de wolken.
In echt ik u verzoek/ 'k maek u myn Coningin/
De Graef is u ontrukt/ zet Prospro uyt uw zin/
Myn kroon/en ryk is uw zo ghy u maekt myn vrouwe
En by den Hemel zweer ik u myn woord te houwen/
'k Verwacht 't een-zielghe woord/een luk-de-lucken-ja
Op dat ik deeze ziel met glory over la/
Laet uw medogings gunst nu uwen Koning payen.

Celia. Uw Majesteyt zou licht een slecht vernuft verlap'en
Door quakkeloose waen/helaes/ myn Heer/ ik ken
De laegheid mynes staet/dees eer 'k onwaerdich ben.
Vermindering uws staet behoor ik niet te willen/
Doch om ten deele uwe passie te stillen/
En zo uw Majesteyt nu spreeckt gelijk hy 't meent/
Ootmoedelik verzoek / myn gratie verleent
Dat uw voornemen mach verwitticht zyn myn Vader/
Want in dier g'lijk geluk en isser niemandt nader
Om hand'len/en voor my myn glorijs brallling rijst
De Heem'len door/mits d'eer die/Heer/ghy my bewijst.

Pagie.

Sacreerde Majesteyt zo terstont komter tyding/
De Princes van Vrankrijk die is geland. Koning. Verblyding/.
Uytnemende goed nieuws/ zy is de Princens Vrouw/
Hier meed' is 't al gestilt/ vergheet ghy nu de rouw/
De liefde tot de Graef/en maekt u Coninginne.

Celia. Is Heer de Grave dood? ik stel hem uyt myn zinne/
„ De doode door de levend moet vergheten zyn.

Koning. So stilt ghy Hertogin de bitterheid myns pyn/

De

De vinn'ghe tijd/ helaes/ dwinght dat wy ſcheyden moeten/
De naeſte by-een-komſt zal't wederom verzoeten:
Om gh'moeten de Princes van Vrankrijk in myn Hof/
Is 't noodich ik vertrek/ me Vrou met uw verlof/
En draegh uw beeld met my en heugh'lyke ghedachten. *Binnen.*
Celia. Myn dankbaerheid die mach uw Majeſteyt verwachten.
Theodor. Doch weer-liefd miſſen zal hoe zeer ghy u verblijd.
Celia. Ha Theodoor wat wonders brenght 't beloop des tijd!
Theodor. Myn herte trilt/ Mevrouw/ ik zie des Conings neyghingh.
Celia. 'k Schrick als ik wel bedenk 't onluk myns ſterrens dreyghingh.
Theodor. Mits Proſpero gheheel uw lieve hert bezit.
Celia. Dies zyne Majeſteyt niet treffen zal zyn wit.
Theodor. Waerom Mevrouwe kunt ghy dan zyn liefde voeden?
Celia. Om dat hy in myn hert gheen af-keer zou vermoeden.
Maer eerder zal de Nijl/ en Tyber zyn verdrooght
Voor hy ghenieten zal waer minnens graegt nae ooght.
Gheen Prins der Princen noch gheen Keyſer al der kroonen
Kan doen dat ik myn Graef ontrouheid kan betoonen.

De Prince Ariſtippus, Grave Proſpero, beyde in Molenaers kleding, en de Prins draghende een zack met meel.

Graef. Paſquael weeſt niet bevreeſt/ ik zal u by heur leyden.
Prins. Van deeze zwaere zak verlang ik haeſt te ſcheyden.
Celia. Wien daer? The. De Molenaers. Ce. Was 't tijd om u te zien?
Graef. Mevrou komt niet zo na by dees bemeelde lien.
Celia. En komt ghy nu verzeld? Gra. Ik koſt het niet beletten.
Celia. Omhels ik u dan niet? Graef. Vainſt. de zak moetmen zetten
Op d'ander/ vat Paſquael. Prins. Zeght heur nu wien ik ben.
Graef. Kan ik 't heur zegghen zo ik zelven u niet ken?
Prins. Zegt dat ik ben de Prins. Gra. De Prins? ik zal 't heur zegghen/
Vertrout u voort op my/ ik weet het te belegghen/
Maer blijft aen deeze zyd g'lyk of ghy my niet zaegt/
Want als de Hertogin my yets in't heym'lijk vraeght.
So heb ik 't antwoort reed:. Prins. Ten zal u niet berouwen.
Graef. Wel nu ik gae ghy meucht op my u wel vertrouwen.
Mevrou/ ons Laura zend Mevrouwe dit gheblomt.
Celia. Waerom/ myn hert/ is 't dat ghy nu verzelſchapt komt?
't Belet de vrijheid die de liefde zou ghenieten.
Graef. Beziet wel wien het is/ maer zonder te verſchieten.
Celia. 't Is Ariſtip/ de Prins/ zoo't oog my niet bedrieght
Graef. Hy is't/ en dus de Prins in ſlaep moet zyn ghewieght.
Celia. Wat is't dat u beweegt? u in ghevaer te ſtellen.
Graef. Ik ken nu op het breetſt' de oorzaek niet vertellen/
Hy zulx aen my verzocht: quam hy de molen recht/
My in't ghemoet/ maer nam my voor de mool'naers knecht/
Verzellende

Verzellende met my in dese mool'naers kleden/
My biddend' dat ik hem bedektelik zou leden
In't hof/ om u te zien. Zeght hem nu dat ghy zyt
Noch in uw oude haet/ en hy zyn tyd verslyt
Gansch vruchteloos/ in hoop uw liefde te verwerven;
En minder/ mits hy deed' uw lieve Grave sterven:
En voeght daer by al 'tgeen de tyd mebrenghen zal.

Celia. 't Zal zo gheschien/ myn hert/ ik moet u zegghen al
Het gheen my is ghemoed zins dat wy t' zamen waren.
De Coning met my tracht in echte te vergaren/
Hy is gh'apassioneert. Graef. 'k Verschrik door 't geen ik hoor.

Celia. Maer/ Lief/ eer ik om hem myn lieve Graef verloor/
De zonne eerder zal zyn Hemels licht verdupst'ren/
Voor Celia na deze minne-gril zou lupst'ren.

Graef. Ha waerd'ste Hertogin! Celia. Veel meerder luk ik acht
In uw gheweld te zyn/ als in des Conings macht.

Graef. 'k Verwachten minder niet. Celia. En zal de Prins my spreken?

Graef. Daerom is't dat hy komt. Prins. Van vreuchde nu uytbreken
De oogens-tranens-tochten/ hoe myn hert verheught!

Graef. Pasquael het is geklaert/ nu by heur komen meucht.
Hier blykt myn hertens trouw. Prins. Martyn ik hebt bevonden/
En eeuwich blyf ik door uw trouwichept verbonden.
Ha Celia! ghy ziet wat reyne liefd' vermach.

Celia. Fy Prins/ ghy quetst myn eere zo u yemant zach/
Ik die in eenicheid/ en treurich slyt myn leven/
Mits uw moordadicheid. 't schynt al myn leden beven/
Tyran/ als ik be-oog u die de oorzaek zyt
Ik in ghequyn/ en druk/verniel myn Lentens tyd:
't Was Nero-Prins ghenoech dat ghy de Graef ombrachte/
En wilt noch na myn eer en faems verliezing trachten/
En dus bedekt' lik komt in wiss'ling uw's habyt/
Fy Prince/ in uw herte ghy een Tygher zyt.
Baldadighen/ ghy wreede/ Monster deses aerde/
Ik zweer u/ Prince/ dat ik u niet achte waerde
Be-ooging myns gezichts/ ha werker mynes smert!
Want ghy de wurgher waert myns Graefs ontschuld'ghe hert/
De wreedheid uw's ghemoeds uw werken wel bewysen.

Prins. Meent ghy door u ghe klach uw Grave te verrysen?
Ghy ziet hem nimmer weer/ 't is buyten alle waen.

Celia. Ha Prins! ik zie de Graef noch voor myn ooghen staen/
Zyn beeld bleef in myn hert/ en zalder ook in blyven.

Prins. Verzufte zinnen doen u vruchteloosich stryven
Nae 't gheen onmoogh'lik is/ die hope u ontvloog.

Celia. Ik zweer u dat ik heb de Grave in myn oog/
Ghelyk hy in myn hert ook eeuwich zal volherden.

Prins. 't Schynt uw verwoeste geests voorbeelding gansch verwerden

F In

In yd'le dut/ gheen vrucht ghy uyt dees grille trekt.
Celia. Hoe ik hem meer bezicht/ hoe liefd's vyer meer ontstekt/
Ik zegh u dat ik heb mijn Graef in mijn ghezichte.
Prins. Neen Celia ghelooft 't is een bedrieghlijk lichte
't Welck schimrich wispeltuurt in uw verkracht gemoed.
Celia. Ik zie de Graef/ ik zweer 't/ waer Celiaes hert op voed.
Prins. Ghy ziet hem die verdwijnt in 't vinn'ghe vyer uw's wreedheid.
Celia. Ik zie hem in wiens hert geen reden noch bescheed leyd.
Prins. Ghy ziet hem die in d'asch uw's afkeer gansch versmoorden.
Celia. En ik zie den Tyran die Prospero vermoorden.
Prins. Ghy ziet hem die niet ziet als 't geen hy in u ziet.
Celia. Zo ziet ghy laes! een kluys/ een rif vol zwaer verdriet.
Prins. 'k Zie schoonheids ware beeld/ en d'oorsprong mijnes klaghen.
Celia. En ik zie nikkers-born/ hels-tochte mijnes knaghen.
Prins. Hoe kan zo wreeden woord zijn op zo schoonen lipp'?
Celia. Vermids ik/ laey! zie tyranne-Aristipp'.
Graef. Me Vrou dit 's wat te trots/ want zulke bitt're woorden
Hy noyt en heeft verwacht: Me Vrouwe ghy behoorden
Te lieven die u liefd'. Celia. Hoe? dat niet wezen kan/
Te lieven hem/ en noch in by-zijn mijnes man? (reden:
Prins. Gaet haelt hem uyt zijn graf. Celia. Ghy spreekt gansch buyten
En of mijn Lief maer heeft verandert zijne kleden:
(Ik spreke duysterlijk/) van Hoffelijcke pracht
In een bestoven py/ zou daerom mijn ghedacht
En liefde tot mijn Lief/ of neygiñge vermind'ren?
Neen Prince/ dat en kan mijn liefde niet verhind'ren.
Prins. 't Schijnt Celia ghy raest. Graef. Pasquael ik zie gheen raed/
Als dat ghy d'Hertoginne t'eenemael verlaet:
Heur afkeer is te bitter om heur liefd' te winnen.
Prins. 't Is pijnlijk te ontslaen het gheen wy eens beminnen.

Leridano Meester-molenaer.

Leridano. Ootmoedelijk/ me Vrou/ ik aen u voeten buygh.
Prins. 'k Heb van uw dienstbaerheid volcomentlijk ghetuygh/
't Is lang verleden zedert dat wy u hier zaghen.
Leridan. Met reden mach me Vrouw over mijn slofheid klaghen/
Doch g'lijk het voor-Jaer brengt steeds veel becommer in/
En dat ik op de molen veel beslommer vin/
Versoek ik mijn verschoon. Celia. Hoe tieren doch de hoven?
Leridano. Wtnemend' wel: me Vrou zou qualijk kunnen g'looven
Hoe Lent ghevordert is/ de Telg'ren botten uyt/
De zwang're tijdens boesem zijne graegt ontslupt/
En boven d'aerde dringt de lang verburgen yver;
En g'lijk de milde Zon als vooght-Heer en an-drijver
Ons daeg'lijkx meer en meer verheugelijk genaekt/
Dus yder zieltjen uyt zijn mull'ge kluysken g'raekt:

d'Amandel

d'Amandel/ en de Kers uytbrallen hunne bloeysel/
d'Ael-bezy zet/ en d'Aerd-bay is in groeysel/
De Tijd-peer/ Kannewiel/ Bos-peer/ en Keyserin/
De Lang-hals/ Bargemot/ ik alles cierlijk vin/
De Vijge-boom/ Casteng/ 't is alles in hun tieren/
Het schrill'ge pluym-gediert verheug'lijk tierelieren.
Ik bid me Vrouwe comt eens zien het lieve groen/
En eerder mits wy hebben daer me Vrou van doen.

Celia. Wat isser yets waer in ik nutbaer u kan wesen?

Leridano. Mijn dochter huwt. Celia. Met wien verzaemt zy in de echt?

Leridano. Molimpo met heur trout. Cel. wien is dat? Ler. 't is mijn knecht/
Die na twee jaren anders niemand en bezinden.

Celia. Ik/ Leridano/ wil my op de Bruyloft vinden:
'k Wensch Laura veel gheluk/ en morghen zy my ziet.
Wil Theodora meed'? Theo. Veel eere my geschiet.

Graef. 'k Wensch Meester u geluk. Ce. Wat is hy? Le. Een mijns knech-(ten.

Celia. Van waer is hy? Leri. Van Belvedeer/ en een oprechten
En trouwen knaep/ op wien ik daegh'lijkx veel vertrouw'.

Celia. Ziet dat ghy zo volhert. Graef. Wt liefde tot me Vrouw'.

Leridano. Martijn is al het meel gelevert? Graef. Dees twee zakken.

Leridano. Gaet draegt die binnen/ om te storten in de bakken.

Graef. Wel Meester. Celia. Hy is will'gh in 't gheen ghy hem ghebied.

Leridano. Onwill'ghe boden dienen op de molen niet.
Op morghen zal ik dan me Vrouwe daer verbeyden.

Celia. Verzekert u van 't geen ik u goedwilligh zeyden:
En groet my Laura zeer. Leri. Me Vrou het zal geschien.
Wat nedricheid wy vaek in groote Vrouwen zien.

De Princes van Vrankryk, en Albert
heur Dienaer.

Alberto. Princesse hoe behaeght u doch dit Spaens geweste?

Princes. 't Moet my genoeghen wel/ en achten 't voor het beste/
Nu ik het Franse rijk gewillighlijk verlaet.

Alberto. Me Vrouwe veel men doet om d'echtelijke staet.

Princes. Dies moetmen elk ghewest ons Vaderlande achten/
Doch Vrankrijkx lieve liefd' speelt steeds in myn gedachten/
Het Vader-land natuur/ hert/ en ons neyging trekt.
Alberto 't geen my tot verwondering verwrekt/
Is/ dat ons niemand van het Hof tot noch gemoeten/
Om in des Conings naem mijn komtste te begroeten:
Want 't is 't gewoon gebruyk. Albert. Neemt daer in geen verdriet/
Uw Hoogheid quam ter zee/ de Prinsen wisten niet
De uure uw's vertrek/ dus komt ghy hun verrassen.

Princes. Nochtans behoortmen op mijn landingh wel te passen:
Zulkx een Princes verwacht.

De Koning, en Rufino.

Alberto. Hier komt zijn Majesteyt.
De glory onses luk heur vleughelen uytspreyt
Met schaterende vreughd'/ Me Vrouw is wel ghekomen.
Had ik gheweten dat uw reys was voorgenomen
Ter zee/ de Prince waer te lande niet ghegaen.

Princes. Ik dank uw Majesteyt/ het is om 't best ghedaen.
Zijn Majesteyt mijn Vader laet u door my zegghen/
Hy wisselik verhoopt dit huw'lik zal belegghen
Verknochte banden tusschen dese rijken beyd'.

Koning. 't Is Hemelsche voorzicht die't lukkelik beleyd:
Duyst werven welkoom zijt/ vervult is onse winse/
Met dees omhelzing gheef ik u mijn Zoon/ de Prince.
Op de frontieren hy uw's komste hooren moet/
En ongetwijffelt hy zich vaerdich hierwaerts spoed.

Princes. Het is my leet de Prins dees moeyten heeft ghenomen.

Koning. Ik acht hy binnen twee/ drie daghen hier zal komen/
De Posten loopen steeds. Wat ruyssing hoor ik daer?

Rufino. 't Zijn d'Hertoginnens Dienaers/ mits de molenaer
Zijn dochter heden trout. Koning. Zo is daer ook me Vrouwe.
Zou hier gheen plaetse zijn om ons een wijl t' onthouwen?
Me Vrouwe de Princes zeer moey'lijk komt gereyst.

Rufino. 't Is dat niet Heer het gheen uw Majesteyt nu peyst/
't Huys is zeer wel verzien. Koning. Ik zal u daerwaerts leden:
Princesse/ nood breekt wet/ ik bid u weest te vreden
Met huysmanlijke doent/ voechd u wat na den tijd.

Princes. 't Hof maekt uw Majesteyt/ 't zy ook waer dat ghy zijt. *Beyde binnen.*

Rufino. Is 't moog'lijk dat de Koning hier zal willen blijven?
Wat doet de liefde ook al wulpzicheid bedrijven?
Alleenlijk om genieten Celiaes ghezicht/
Wat dertelheiden werkt het blinde minne-wicht?

De Prins Ariſtippus, en de Grave Proſpero,
beyde in mool'naers kleedingh.

Prins. Martijn 't is tijd wy gaen. Gra. Waerom? Pri. Ik hoorden zeggen/
Hoe dat zijn Majesteyt komt/ en zijn wegh zal legghen
By ons huys/ en verzelt met me Vrouw de Princes.

Graef. Van Vrankrijk? 't is noch vroegh. Prins. 't Is zes:
De zonne klimt/ en d' hetten zal hun overvallen.

Rufino.

Ha molenaers! waer is de Hertogin? Graef. Met alle
Heur trayn zy dus terstondt d' olijve-kamp door reedt.

Rufino. Ik dank u beyde voor 't beleefdelik bescheet.

Ha

Prins. Ha dat 's Rufijn! doch wien kend my in dese kleeren?
Graef. 't Schijnt dat de Coning wil ons Bruyloft ook vereeren.
Prins. Nu zal ik de Princes van Vrankrijk heymelijk zien/
Doch 't huwelijk met my zal nimmermeer gheschien.
Graef. Daer komt de Hertogin. Prins. En Leridano beyden.

Celia, en Leridano.

Celia. Wien was zo onbedocht hy hier vreemd volk in leyden?
Leridano. Me Vrouwe/ 't zijn mijn knechts. Celia. Martijn! ho/ ho/ zijt ghy 't?
Noch met Pasquael verzelt? Graef. Me Vrouwe/ al de tijd/
Zins ik hem op de molen in ons dienste haelden/
Hy steeds my al zijn grillen vaeken over-maelden.
Celia. Wat mool'naer is de liefd'? Prins. Maer al te herden deel/
Want nimmer werd het koren door het malen meel/
't Graen op de Nieste veel te wreedelijke drooghde.
Celia. 't Was onbedachtelik ghy 't noch te malen pooghden/
Verandert vry van grayn/ want nimmer uwen steen
Pasquael/ doch machtich is om malen 't koren kleen:
Want daegh'lijx meer verhart door 't vier des zonnens hetten/
Dies neemt mijn raed/ en wilt het uyt u zinnen zetten.
Prins. Me Vrou/ ik maelen zal zo langh de molen blijft
Noch gaende/ door 't ghezicht 't gheen uyt dees boezem drijft.
Celia. Wel maelt/ en maelt ghesteeds; doch blijven zult versteken/
Want nimmer zal het koren door uw maling breken.
De Koning komt.

De Koning, en de Princes.

Koning. Me Vrouwe lukkelijk gemoet.
Celia. Uw handen kus ik/ Heer. Me Vrouw ik val te voet:
Ons Spangien ghy verciert met u verweende schoonheid/
Vermids naturens kunst in uwe schoon ten toon leyd:
Luk ik me Vrouwe wensch/ met onsen Prins/ en Heer
In d'echtelijke staet. Princes. Ik dank me Vrouwe zeer/
Door uwe liefdens wensch doet ghy mijn wil verwrekken/
En neyging om tot u mijn gunsten te verstrekken.
Koning. Me Vrou quam hier ter Feest/ en quamen daerom hier.
Celia. Neen 't is uw Majesteyts zijn ingeboor'n manier/
Dus steeds zijn onderdanen gunst'lijk te vereeren.
Prins. De schoonheid des Princes doet my van Celia keeren/
Wech dulle razernij/ stelt heur uyt uw ghedacht/
Te meerder ghy heur liefd'/ te minder zy u acht.
Celia. Nu Leridaen 't is tijd/ de Bruyd'gom gaet ter kerke/
De gh'huwde kunnen hier uyt lukkelijk bemerken
Huns starren gunst. Leridaen. Ik gae. Celia. En ik u ook verzel/
Uw Majesteyt verlof my gheeft/ op dat ik stel
Bequame order. Koning. Gaet/ wy zullen u vertoeven.

Prins. De vreughde vaeken volght na lang/ en naer bedroeven/
'k Heb Celia gansch vruchteloos erenstlik bemindt/
De schoonheid des Princes die liefd' nu overwint/
't Is tyd ik openbaer 'tgeen tyds-noot heeft verzwegen.
Princesse d' Hemel gun u zynen milden zeghen/
In d' Echt die werd betracht/ al heeft de Prins gezwerft
In naerelijk geknaegh/ waer door ghy hebt ghederft
Zijn by-zijn/ 'tluk nu schikt dat alles zal vervullen/
Me vrouwe/ en de Prins in d' Echt verzamen zullen/
't Beloop van tydens tyd verstaat doch geene mensch.

Princes. Ik dank u dank'lik voor uw gunstelicke wensch.

Koning. Wat d' Hemel heeft geschikt dat moet en zal gebeuren.

Prins. Vermits gheen werelds doent de Hemels wil kan steuren.

Princes. Zo heeft de mensch gheen wil zo menschx-wil niet vermagh.

Prins. Nochtans men in de mensch wel keurlijk willen zagh.

Koning. Keur moeter zyn vermits het redelike oordeel.

Prins. Maer menschelike keur treft zelden yets ten voordeel.
Nochtans is 't wil/ en keur/ dies mensch een wille heeft.

Koning. Dit's d'oorsaek dat de mensch kies-keurich snootlijk leeft.

Prins. Zo isser dan een wil het zy tot goed of quade.

Koning. 't Quaed heeft hy upt zigh zelfs/ en 't goed upt Gods genade.

Princes. Zo heeft hy dan geen wil als alleen tot het quaed?

Koning. God gunt de goede wil/ en quade hy toelaet.

Prins. Zo isser vrye wil om quaed te mogen weesen?

Princes. Uyt nikkerlijk beweegh die booshеyd is geresen?

Koning. Dat is de mensch/ den ouden Adam die hem leyd.

Prins. Zo moet noodzakelijk zeer qualijk zyn gezeid:
Hoe dat een vrye wil de menschen is ghegheven/
Waert zo/ zo zoudt hy boos/ of heyligh kunnen leven/
Na eygen wils verkies. Koning. 't Moet zo niet zyn geduydt/
Uyt 's menschens bros heyt comt niet als qua-wille uyt/
Ons erfdeel/ maer g'lijk God ons aller heyl betrachten/
Zo stort zyn liefd' in ons een geestelijke krachte/
Genadelijk in dien die 't buyghzaemlijk verzoekt/
En vaerdich werd in ons die graege wil verkloekt/
Dat in 't ootmoedste hert die heyls-lust God doet steyg'ren/
Vermids zyn goedheids born geen bidder opt wil weyg'ren.
Dies geen mensch boogen mach/ hy goede wil besit
Als vanden Hemel. Want zoo 't menschens teerste lit
Gansch geen beweegingh heeft als door zijns Gods toe-laten/
Wat kan doch dan de wil in d'arme mensche baten?
Als hy niet zonder wil zyns Vooghd-Heer yets kan doen?
Waer is dan/ laes! de wil? Dies yeder moet hem hoen
Te waenen dat de mensch yets goets zou kunnen werken
Uyt vrye wille/ maer alleen door Gods versterken.

Celia, Leridano, Molimpo en Laura, de Grave Prospero, zingende op de wijse: Venus die is over de Zee, &c.

Nu ghy molenaers maelt ghelijk,, al het koren is te molen,
Yder vind' nu zijns ghelijk,, liefd' is zoetst als 't is ghestolen,
Yder krijght daer hy na zocht,, 't is de liefd' die 't heeft gewrocht,, 't geen niemant heeft (bedocht.

Koning. Vreughdigh zyn de mool'naers huyden/
Mits dat yder 't zyne vindt.
Leridaen zyn't nu twee Bruyden?
Die ghy echtlijk t'zamen bindt.

Leridano. Heer dees waeren langh verbonden/
En vermits uw Majesteyt
Heden zigh hier heeft gevonden/
Hebbent deese twee beleyt/
Dat zy nu te zamen paeren/
Die zo langh verscheyden waeren.

Koning. Waer vertoeft de Hertogin?

Celia. Heer/ hier ziet ghy wat de min/
En de reyne liefd kan werken.

Koning. Hemel wat ik hier bevin.

Graef. Meerder mooght ghy hier bemerken.

Celia. 't Is de Grave die ghy ziet.

Prins. En de Prins en zaeght ghy niet.

Koning. Grave/ Prince/ Hertoginne:
Niemand van u drien bekent?

Graef. Door gheduldt ik overwinne
't Naere quynen myns ellendt.
Al het geen de tyde wrochte/
Prince/Prinslijk nu vergeeft/
Nu ik vinde 'tgeen ik zochte
Heeft uw hoogheid om gezweeft.

Prins. Want men ziet 's Hemels besluyt/
Yeder heeft zyn echte-Bruyt.

Koning. Nimmer ik/ helacy/ dochte
Dat de Grave had geleeft/
't Schynt de Liefde u verknochte/
En u t'zaem gevoeget heeft.
Vaek de mensche elders mikt/
Als 't den Hemel heeft geschikt.

Celia. Wilt mijn Heere dan genoegen/
d'Hertogin de Grave trout/

Koning. d'Hemel heeft het willen voegen.

Prins. Vader my verschuldight houdt.
Al de warringh mynes zinnen
Sproot uyt een verwoest beminnen.

Koning. Hier ghy nu uw Vrouwe hebt.

Prins. Meerder kan myn luk niet wenschen/

Mits

Mits nu al mijn knagingh' ebt.
Dommigh dwaelen vaek de menschen/
Maer 't gheschikte moet geschien/
Zo een yder nu mach zien.

Celia, Prince wilt my dan verschoonen/
Dat ik in mijn hert niet von
Liefde/ om uw liefd te loonen:
's Graven liefd' my over won.
Ik vergeet al mijn verdrieten/
Nu ik mach de Graef genieten.

Prins, 'k Wensch u beyde luk en vreughde/
Al uw' doenten ik vergeet.

Princes, 't Was de passy uwes ieughde
Die nu zyne doling weet/
,, Niemand tot beken kan g'raeken
,, Door zy hunliens droom ontwaeken.

Prins, Nu Princesse is geboren
D'uure uwes heyl'ge echt/
Ik uw/ Pri. En ghy my. Ko. Verkoren
Door den Hemel/ die't al recht:
Vaken zietmen dat God voeghden/
Yders hopen wel genoeghden.

Graef. Laura staekt nu uw verwonder/
't Was de Graef/ en niet Martijn/
U bedroogh de Mool'naers schijn:
Want daer was een Grave onder.
G'lijkt de Prins niet heeft geweten
Als hy gaf Martijn zyn keten.

Prins, 'k Geefse nu aen Laura weer.

Celia, En ik schenk heur dese molen.

Laura, 'k Dank mijn Vrouwe en mijn Heer.

Koning. Hier ondekt nu al 't verholen.
Dringht uyt verburgen vreughd/ 'tluk 'tgeen ons nu toevalt.

Prins. In d'hoogste glory nu triumph ons heyle bralt.

Celia. De zwang're tyd wou nu zyn heymnis openbaeren.

Princes. Vernoegen d'herten die zo lang' in knaging waeren.

Leridan. Het quellijke verdriet gelukkelijk nu endt.

Graef. Uw Majesteyt verkrijght de wensche zyn's begeren.

Alberto. Verhoopt ghcluk den Hemel aen u allen zent.

Rufino. Des Hemels zorghe wy door dees toevallen leeren.

Molimp. En wy verbonden blijven aen uw Majesteyt.

Laura. En tot uw diensten blijven beyde wy bereyt.

Koning. Nu Leridano leyd de Bruydegom ter kerke:
(Gods machticheid blijkt meest door zijn verholen werken:)
En ik leyd dese vier/ en dank Godt voor zijn gaef.

Graef. Hier eyndight 't blijde Spel van d' Hertogin/ en Graef.

EYNDE.